

ELŐSZÓ.

1./ Történelemkönyvét Hóman azzal kezdi, hogy
ismultunk kutatói már nem kénytelenek ingoványos
talajon járni, mert állításaikban a rokon tudomá-
nyok által feltárt gazdag forrásanyagra és tudomá-
nyos módszerrel megállapított tényekre támaszkod-
hatnak. Ez után a bevezetés után indul ki a német
szülőktől, Württembergben született és nevelkedett,
német tanokon felnőtt és Magyarországra a finn-
ugor elmélet népszerűsítése érdekében importált
Budenzennek tanaiból. Miután archaeologiai leletek-
ből megállapítható, hogy a finnek - de csak a
finnek - semmiféle ősi műveltség felett sem rendel-
keztek, őseink műveltségének kezdetét is csak a
tőlük történt állítólagos szétválásunk utánra
teszi, csak hogy mienkét, minden részletében, a
saját irán fajától kapottnak állíthassa. Kizáró-
lag összehasonlító nyelvtudomány alapján felállí-
tott műveltségi teóriák édes keveset érnek, kü-
lönösen nem, mikor 2000 évre nyulnak vissza. Bi-
zonyító erővel csak abban az esetben bírnának, ha
ismernénk a finnek szétválás előtti szavait, olya-
nokat pedig csak sokkal, sokkal állítólagos szét-
válásunk utánról ismerünk. Mikor népek magukóvá
tesznek egy már fennálló műveltséget, mai napig
átveszik a műveltségadónak vonatkozó szavait is.
Közös szavaink ugyanannyira nem jelentenek közös
származást, mennyire afrikai négernek angol meg
francia szavai, sőt ellenkezőleg! Jelentik, hogy
attól a néptől kapták műveltségüket, melylyel
szavaik közösek és ha ezek a szavak nem irániak,
hanem török őseink szavaival közösek, az azt bizo-
nyítja, hogy őseink műveltsége több átütő erővel
birt övékénél, vagyis az volt nagyobb. Ez az egy-
szerű és természetes logika megdönti az egész finn-
ugor elméletet, minek ellenére mint megingathatat-
lan valóság gyökeresedett be a német tudományos
felfogásba, annak nyomán az egész nyugatba s an-

nak ugyanolyan képviselője Hóman milyen Budenz. Képviselője, mert egyedül az ad jogot annak állítására, hogy fajunk mindent annak a fajnak köszönhet, mely övék, vagyis irániaknak. Ennek a finn-ugor elméletnek árnyékában a ló szelidítésének érdemét ugyanugy sikerült elvitatni öseinktől, mint stilusok fejlődését meg eredetét. Hogy végül törük öseink mint légnemű testek tűnjenek a Nirvanába irodalmukból s ma már sehol sincsenek. Nincsenek annak ellenére, hogy másutt, pl. Helmolt Weltgeschichte, mi világ-történelemben legujabb, megírják, hogy a lovat a rövidfejűek szelidítették, iráni családjuk pedig hosszufejű! A ló megszelidítése pedig nemcsak első, de egyuttal legnemesebb kultur-tevékenysége az emberiségnek és a tény, hogy a legrégebbi lócsontvázakat mindig, sőt kizárólag rövidfejűek társaságában találták ugyancsak megdönti az egész finn-ugor elméletet. Ma már ebből az elméletből hasznót húzó finn tudósok között is nem egy akad, ki nyíltan ki mondja, hogy alaptalan és ez a könyv annak a meggyőződésnek szüleménye, hogy a tagadóknak van igazuk. Nem látván igaznak mit az indogermánok (és nem indoeurópaiak, ahogy Hóman állandóan írja) irodalom mond, kiindulunk azokból az egyszerű tényekből, hogy régi csontvázak társaságában hosszufejűekre (dolichokefal) sehol sem találtak, hogy az irániak lovasművészei sohasem fejlődött arra a magoslatra, melyre rövidfejű öseinké (brachikefal), emlékeik pedig világosan mutatják, hogy csak utánzàson alapult, azután azon, hogy az indo-germánoknak germán része ökrösszekéren érkezett Európába, szláv meg cigány részük pedig gyalog. Lóhàton kizárólag fajunkbeliek, azok azonban kivétel nélkül. Márpedig a ló megszelidítését archaeologusok 30,000 év előttinek mondják, így messze megelőzte még germán részüknek is Európába ér-

kezését is. Nem is beszélve szlávokról, kik csak Kr. után tűnnek fel, meg cigányokról, kik csak a 15-ik században, így lett volna idejük indulásuk idejéig lóhoz szokniok. Ha pedig irániak (vagy ahogy szeretik magukat nevezni, ariák) már értettek volna lovak használatához, nem ökrösszekéren meg gyalog szánták volna magukat a hosszú utra. Számbavesszük azt is, hogy irániaknál mindaddig nem találni nyomára lovasságnak, míg Macedóniai Fülöp nem zsákmányolt Kr.e. a 2-k században 20,000 kancát szittya őseinktől és a kínaiak lovassága is csak Turkesztán meghódításával kezdődik. Kiindulunk végül abból az igen lényeges positivumból, hogy az Európába érkezett indo-germánok fémművészeti kultúra felett mindaddig nem rendelkeztek, míg fajunk nem érkezett Európába, mivel szemben kínai írások fajunkat mindig kovácsoknak emlegetik. De abból is, hogy bár perzsáknál gazdag fémleletekre találunk, azok elaprózódó mintázása, ornamentális tulhajtása, modorossága lehetetlenné teszi, hogy kezdetet jelentsenek. Külömben is a perzsa művészet eredetének és fejlődésének útját ismerjük jól. Mint mesterségesen fentartott udvari művészet tűnik fel 550-ben Kr.e., eredeti vonások nélkülözésével s első önálló vonásai csak Kr.e. 330 után kezdődnek jelentkezni. Források sziklából csak mondákban fakadnak s a perzsa művészet eredetét is másutt kell keresnünk. Annak komoly alapjaira azonban kizárólag őseinknél találunk. Miután emlékeink régebbiek a perzsáknál hiányzanak belőlük azok az ornamentális tulhajtások melyek a perzsa munkákat jellemzik, így nem lehetnek azok utánzatai, hanem ellenkezőleg. Végül bizonyítják az eredetet a perzsáknál szereplő vallási motívumok, melyek nem az ő, hanem magában a török fajok mythosának sajátjai, milyen pl. a szarvas küzdelmeivel.

Hóman az összeomlást követő fogsága magányában állítólag mindazt visszavonta, mit finn-ugor

multunkkal kapcsolatban irt és áttérve teljesen kizárólagos török multunk elméletére, könyvének erre vonatkozó részeit átdolgozta. Irásai sajnos velepusztultak.

Munkánk folyamán még visszatérünk azokra a tényekre meg nyilatkozatokra, melyek ékszerművességünknek sokkal magasabb fokát bizonyítják. A kovácsművességgel kapcsolatban ezen a helyen is fel kell említeni az Attila majd Nagy Károly kardjának nevezett magyar kardot. Ott fekszik a bécsi Schatzkammerben, a római szent birodalom koronázási ékszerei között. Alighanem az északi Pannónia "hun" fejedeleme, Tudunnak ajándéka Nagy Károlynak 795-ben. Minden bizonynyal pontos mása Tudun saját fejedelmi kardjának, azonban kifejezni, hogy népének nem tényleges fejedelme ki kapja, bár pengéje is gyönyörűen vésett mégsem acél, csak bádög.

2./ A szittyá kérdéssel ugyanugy vagyunk mint a finn-ugor elmélettel. Hagyományaink, krónikáink minket mondanak szittyáknak. Herodotos, kinek egyedül köszönhetjük ismertetésüket (484-425 Kr.e.), azt írja, hogy van belőlük nagyon sok és nagyon kevés, minek ellenére viseletben és szokásban egyeznek (IV.1.), mit nem lehet másképp érteni, mintsem más fajból állt a vezetőrétég mint a nagytömeg. A világirodalom tekintélyes része így is fogja fel, bár különösen a német irodalom, erősen tagadja közösségünket, annak ellenére, hogy Herodotos fajunk sajátosságait mondja övékének. Azonban dr. Max Ebert, kit csak archaeologiai kérdések vezetnek s így nem elfogult "Südrussland in Alterthum, Leipzig 1921" könyve 84-ik oldalán megírja, hogy Herodotos leírása kifejezetten mongolokra vall, mit leletek is igazolnak. A mongol szó ne ejtsen minket tévedésbe. Fajunkat légneműsítése óta, úgy franciák mint németek ezen a néven emlegetik, nyomukban az egész világirodalommal. Ment-

ségükre szolgál, hogy Gengis kán, kit anyja üldözések elől mongolok közé mentett, átkeresztelte úgy öseinket mint azt a türk földet, mely hazája volt "Mongóliának". Attilát az öt meglátogató Priskos rétor királyi szittyának mondja. A gótoknak 500 körül született történetírója, Jordanis, Attila halotti énekében népét ugyancsak szittyának nevezi, bár Geticájában minden gót egyuttal szittya is. Gétá az a bizonytalan eredetű nép, mely a szittya birodalom felbomlása után tűnik fel és teljesen elkeveredik gótokkal. Ujra márcsak mint gót tűnik fel trák-dák néven. Ezt az utóbbi góttá válást ugyanúgy használja fel Jordanis annak állítására hogy a szittyák gótok voltak, mintahogy a francia irodalom ugyanezt a dák-trák nevű gót népet annak állítására, hogy a románok rómaiak voltak! Vagyis fajunk dicsőségének kisajátítása már akkor kezdődött, hogy folytatódjon, szünet nélkül mai napig. Es ha ezek ellenére megírja Jordanis Attila népéről hogy szittyák, akkor el is fogadjuk valónak. Euagnos is úgy beszél egyháztörténeti munkájában Attiláról mint szittyák királyáról (I.17.). Ekkehart szentgalleni szerzetes "Waltharius manu fortis" epikai költeményét a 10-k században írta. Abban úgy beszél rólunk mint kik akkor már ezer éve uralkodunk Pannóniában, vagyis visszamegy a szarmatákig, kik pedig szittyák voltak. Pásztorleveleiben Nikolaos Mysticos patriárka (919-925), azután V.Orbán, XI. Gergely pápák bulláikban ugyanúgy nevezik a magyarokat (Moravcsik KCSA I. évf. 156-7 oo.1921, azután Raynaldus Ann. eccl. XIV. 1369 m.14 Bull.C.F.P. II. k. 278-87 oo.), Vegetius (400 körül Kr.u.), hadtörténeti munkájában Attila lovait szittya lovaknak nevezi, mi bizonyítja, hogy tagadott közösségünk nyugaton sem volt ismeretlen. Ezeknek a "szittya" lovaknak utódai ugy néhai felvidékünk konyikjai, mint az erdélyi mokányok.

A gartschinovói és zöldhalompusztai szittyá le-
letek, melyeket Fetti Nándor ismertet, határo-
zottsággal fűződnek kétségtelen magyar leletekhez,
krónikáink pedig egyenest úgy beszélnek a szit-
tyákról mint őseinkről. A szittyá birodalomban
kétségtelenül volt sok iráni, de hogy sikerült ve-
lük őseink viseletét és szokásait elfogadtatni,
egyrésről cáfolata a finn-ugor elméletnek, más-
résről újabb bizonyítéka ősi műveltségünk ma-
gosabb fokáról - mert hiszen a kettő együttjár.
További döntő bizonyíték, hogy míg Európa kizá-
rálag indogermánok vezetése alatt állott, tel-
jesen vad állapotba süllyedt és csak arra emel-
kedett abból ki, hogy megjelentünk porondján. A
szittyá birodalom összeomlása után lakóinak egy-
ik turáni türk része, magával ragadva valamely
iráni csoportot, szarmata néven élt tovább. A
szarmaták pedig, az egész világirodalom megállá-
pítása szerint fajunk közé tartoztak - vagyis
végeredményében a szittyákat is. Ezeknek a szar-
matáknak egyik csoportja ugyanugy szlávósodott
el mint néhai felvidékünk lakói és ezen az ala-
pon tartják magukat az ukránok szittyáknak, sőt
akadt cseh földön már olyan könyv is, mely ezen
az alapon, magát Attilát is szlávnak állítja és
miután néhai felvidékünk szláv multja a szláv
lovasmulttal áll vagy bukik, Niederle a szarma-
ta multa támaszkodva, lovaselméletet is ipar-
kodott szlávok számára konstruálni. Az írott em-
lékeken kívül tárgyak is szittyákhoz fűznek min-
ket. Teszik olyan határozottsággal, hogy még a
francia irodalom tagadása ellenére is, közössé-
günket mindjobban kidomborítja. Pl. Herbert Kuhn
1954-ben megjelent "Die Kunst Europas" könyve
160-ik oldalán írja "szittyá elnevezés nemcsak
a Fekete tenger környékének összes nem görög la-
kosságát jelenti, hanem a szarmatákat is, kik
csak 300 körül települtek oda, de jelenti, huno-
kon kívül, Középázsia és Szibéria összes lovas-
népeit is." Mi magyarok pedig ugyanugy tartoz-

tunk a Fekete tenger környékének nem görög lakóssága közé, mint Középázsianak (Turannak) lovas népei közé, míg irániak nem. Akadnak lovasok irániak között is, ezek azonban csak szittya, helyesebben királyi szittya befolyásra váltak azokká. Odatartozásunkat bizonyítja mihelyné vált szittya művészetünk is, mely Foyta tagadása ellenére is bizonyítéka annak a multnak melyet ő is állít. Es odajutott a modern tudomány is, mit olyan nagyon átfolt míg Bobula Ida állította (A szumér-magyar rokonság, 85 o.). Nincs nemzet mely annyi joggal nevezhetné magát szittyanak, mint mi. Ez lesz oka, hogy olyan egyetértéssel zár ki minket közülük azok irodalma, pártolóikkal együtt, kiknek egyedüli közük hozzájuk, hogy szolgálk voltak. Köztudatba ment tény, hogy Attila ősi jogot formált Pannóniára. Ha nem szittya-szarmata lett volna ez az ősi jcg, vajon miből állott volna? Valószínűleg Attila az összeomlott szittya birodalom uralkodó családjának volt leszármazottja. Erre mutat, Priskos rétor "királyi szittya" kifejezésén kívül, hogy a rómaiak magukhoz sohasem vettek másokat, mint királyfiakat. Márpedig Attilát odavették. Azonban a "királyi" kifejezést nem elég Attilára alkalmaznunk. Egyedüli melylyel fajunkat az irániak nagy tömegéből álló többi szittyától meg tudjuk különböztetni. Es mert fajunk volt ott az uralkodó, jogos is. Saját történetírásunkra pedig jellemző, hogy nemrég jelent meg egyik montreáli lapban, egyik letűnt önállóságunk hazafias felfogását irányító szerv élén állt politikusunknak tollából egy tanulmány a szittyákról, melyben kizárólag a tuloldal érveit sorakoztatja fel és magyar vonatkozásairól hallgat. Még arról sem tesz említést, hogy króppikáink sorban, mind szittyáknak mondanak minket. O mindent jobban tud, mint Névtelenünk, Kézaiunk, az Attilával egyidőben élt Priskos rétor... Így há-

la államférfiainknak és történészeinknek, mi kik beletartozunk, kimaradunk abból a multból, melyet bele nem tartozók, csak azért tudnak lefoglalni, mert üresen hagyjuk. Olyan irány, mely mindig, minden nemzetet elpusztított és melynek gyökerei a tarthatatlan finn-ugor elméletbe nyulnak. Előző érvek is az ó-jón-szkitának (mixhellénnek), de mióta sikerült minket a szittyá multból kiszorítani, csak szittyának is nevezett művészet hozzánktartozásáról beszélnek.

3./ "Az avaroktól zsákmányolt drágaságok pompája messze túlhaladta mindazt, mit Charlemagne népe készíteni tudott" írja a Chron. Mo-gunt P. 384. "Nem lehet még egy hadjáratot említeni, mely olyan gazdagságot hozott volna mint az avar, mert bizony odáig a frankok szegények voltak", írja az akkor élt frank Egin-hard, Nagy Károly udvari történetírója, M.13. Jó Isten milyen hatalmasnak ismerhetnénk fel Attilát, ha lett volna udvari történetírója! Mikor már olyan emberfeletti nagyságra emelkedik a róla szóló egyedül fennmaradt irodalom-ból, a kivétel nélkül ellenségesből. "A hun idők olyan népet hoztak mozgásba, mely Európa kulturájára tartósan nyomta bélyegét és ezek a magyarok" írja Helmolt Weltgeschichte, I. k. 325 o. 272-ik oldalán pedig ír arról a megbecsülésről, melyben török fajunk a kovácsokat részesítette, mi alatt nemcsak pörölyvel dolgozó mesterembereket kell érteni, hanem elsősorban minden fémmel dolgozó művészt. Ma pedig csak azt nevezik kulturának, mi 1635-ben kezdődött, mert akkor alapította Richelieu a francia akadémia-t - a francia nyelv számára. Alig 1-2 százada még gyűrükbe a cimert is kovácsok vésték, kik a borbélyokkal együtt egyuttal fogorvosok is voltak. A népköltészet Gingis kánról is mint kovácsról beszél - vagyis a Niebelung énekeknek nemcsak Attilája, de

Szigfriedje is mondakörünkben táplálkozik.

A déloroszországi műveltségi kör kialakulásáról és hatásáról az európai műveltség kialakulására : E. H. Minns, *Scythians and Greeks*, Cambridge 1931. Mikor Minns görögökről beszél, érti a Fekete Tenger partján maradt, a görög birodalmat túlélte telepeik művészetét, mely elkeveredve odakerült öseink minunszjinszki medencéből magukkal hozott művészetével, alkotta azt mixhellén-szittyai művészetet, melyet mi hoztunk Európába és melyen annak szellemi világa felépült. M. Rostovtzeff, *Skythien und der Bosporus*, Max Ebert, *Südrussland im Alterthum : Bücherei der Kultur und Geschichte*, Band 12, Bonn-Leipzig 1921. A magyarországi szittyai leletek irodalma : Rostovtzeff, *Skythien und der Bosporus*, Fettich Nándor, *A garnicsovói szittyai lelet, A zöldhalompusztai szkitalélet Miskolcnál. A szarmatakor magyarországi leleteiről : Párducz Mihály, A szarmatakor emlékei Magyarországon. Honfoglaló öseink leleteire alapvető : Fettich Nándor pompás összefoglalása, A honfoglaló magyarság fémművészete stb. Utóbbiak az *Archaeologica Hungarica* sorozatban jelentek meg.*

4./ Thierry I. és II., előbbinek 176 oldalán írja, Nagy Károlylyal összefüggésben : "Ezekhez a félbarbárokhoz (avarokhoz) került a civilizáció olyan században, mely annak márcsak roncsait ismerte". Majd 182 oldalán, hogy azért birt Mainz Európa legpompásabb kincseskamrájával, mert legtovább tudta megőrizni a Nagy Károlytól kapott avar kincseket. Ugyanerről Falke : *Der Mainzer Goldschmuck der Kaiserin Gisella*, Berlin. A nagyszentmiklósi arany kincs összefoglaló képe, renaissance és barokk korszóival Hampelnél, *Altherthümer der frühen Mittelalter in Ungarn*, III. k. 288 o., 37-ik ábra és ugyanarról A nagyszentmiklósi aranykincs, Budapest. Ez utóbbi egyenként közli az egyes darabok részletes rajzát.

Ferenc a bécsi muzeumot gazdagította vele. Természetesen akadt német munka, mely ezt az egyedülálló kincset is németek számára vitatta, azaz, hogy alighanem egy arra átment német vezér helyezte ott biztonságba. Annak a lehetetlenségnek bizonyítására, hogy németnek lehettek volna ilyen kincsei, kísérletet sem tesz. Egyedüliek vagyunk kiknek ilyen drágaságaik lehettek, minek ellenére az európai multban járatlan döntőbizottság ezt a kifejezetten magyar jellegű kincset mégis Bécsben hagyta.

Hogyan vándorolt multunk a nyugat kizárólagos tulajdonába, arra is a nagy francia halhatatlanságnak, Brionnak Attiláról irt könyve nyújt példát.

Nyugatiaknál egyáltalán semmi emlékére sem találunk önálló, mégkevésbé fejlett ékszművességnek emlékére, míg Attilának, majd Tudunnak meg népeiknek ékszereiből a világ nagy muzeumai mind őriznek emlékeket. Valódi kövek, színarany, ezüst evőezköz, mai napig csak Magyarországon természetes. És ugyancsak mai napig többre becsülik az utánzatokat a valódiaknál. Valódi nyugaton csak tökeelhelyezés. Ha ahogy Brion teszi, az aranyat, ezüstöt, drágaköveket állítjuk a műveltség fokmérőjévé, a francia a világ legműveletlenebb népe hamis ékszereivel, rakfond evőezközeivel. És a szentmiklósi kincs sem lehet sem nyugati sem oláh munka!

Nem is szerepel soha francia írásban.

5./ Gotika őshazánkban : Pallas, Reise durch die südl. Staathalterschaften des Russischen Reiches, in den Jahren 1793 u. 1794, Leipzig 1799. Azután Csolnoky, Dóchy meg Zichy beszámolói utjaikról. Őseinknek a minuszinszki medencében (Külső Mongólia) kifejlődött művészete levediai tartózkodásuk alatt összekeveredett a Fekete Tenger partján levő görög telepek művészetével, így fémtárgyaikon gyakori-

ak görög istenképek és más görög motívumok. A reklamnak, kórkedésnek, tartalmatlan ragyogásnak mindent elsőprő erejére mutat, hogy még annyira művelt és nemzeti érzésű író is milyen Makkai Sándor, Táltos király című pompás regényében Bogomér székely vezér aranykincseit Francia munkának tulajdonítja, mert görög motívumokkal is bírnak - mikor franciáknak sem görög, sem más motívumu kincseik nem voltak. Ha lettek volna maradtak volna, mi nem történt. Ha Bogomér ilyen kincseiről valamelyik erdélyi krónika megemlékszik, mi valószínű, az csak ázsiai, Fekete Tenger melléki eredetű lehetett, vagyis szittya. Ezek után ne csodálkozzunk, ha az állandóan csak másodkézből dolgozó emigrációs történészeink szittya multunkon kívül, művészeti multunkat is Franciaországnak ajándékozzák el. A minuszinszki medence még mindig gazdag és kimerithetetlen lelőhelye őseink még elrejtett kincseinek. Rendkívül száraz éghajlatában pedig sokszázados szövetekeket is épségben őriz meg a föld.

J E G Y Z E T E K É S K U T F Ő K.

KIFORGATOTT TÉNYEK, ELHALLGATOTT IGAZSÁGOK ÉS NÉHÁNY VALÓSÁG.

1./ Biztosan egyben államokat csak közös multjuk és annak ápolása tartja. Ezt megértve a nemzetközi történetírás saját történetük gyenge oldalait, másoknak dicsősségeit elhallgatja és az eseményeket ebben a keretben azután saját előnyére formálja. Így már ezer éve belekerültünk egy ellenünk irányított történelmi pergőtűz központjába, mely mai napig sem szűnt meg. A trianoni békediktátumoknak nem terület-vesztéseink legszomorubb eredményei, hanem az, hogy történészeink mintha csak mindent jobban tudnának egykorban élt krónikásoknál, át-gázolva kutfőkön, figyelmen kívül hagyva még ellenfeleink reánk előnyös megállapításait is, nekik való udvarlásból, magyar multunknak, vele öntudatunknak, tehát jövőnknek bomlasztóivá váltak. Szétestünk. De ezért a szétesésért azoknak a történészeinknek meg államférfiaiainknak kellene a vádlottak padjára kerülniök, kik "elfogulatlanság" jelszó hangoztatása mellett elfogultabbak legádázabb ellenségeinknél is.

2./ S. Hedin, Stein Aurél, Halász Gyula szakmunkáin kívül, mai ujságírói riportok sem mellőzik mongol kézbe került területeken, kulturtevékenységünknek általuk elpusztított multját keleti török őseink művének állítani, pl. Ivor Montagu, Mongolie rouge, Basil Davidson, Turkestan vivant, Julliard kiadások, Paris 1958 és 1959 stb. Neve ellenére Külső Mongolia török maradt. Kitűnő ismertetője Gábori Miklós-nak "Napfényes Mongólia" 1961-ben Budapesten megjelent könyve. Ezt a fiatal tudóst a magyar kormány küldte oda. Lelkes kutató, kitűnő megfigyelő, meggyerő író, kinek minden szaván meglátszik mennyire ragaszkodik a hazai röghöz és jólesik egyszer olyan könyvhöz is jutni, mely-

nek nemcsak szavai magyaroké de érzése is. Ide-
kinn leszoktunk róla. Mi a könyvben elsősorban
kapja meg az olvasót, az a biztonság, melylyel
gazdag vagy szegény, asszony vagy leány, öreg
vagy fiatal ezek között a "barbàrok" között kö-
lekedhet. Próbálnák csak meg azt "művelt" nyu-
gatunkon rendőri védelem nélkül! Itt annak vé-
delme alatt több bűntény történik, mint ott egy
év alatt rendőrség nélkül. Gáborinak sikerült
Külső Mongóliának azoknak az északi vadászai
közé is eljutnia, kik között odavalók sem jár-
tak soha. Nemcsak szokásaikban, de nevükben is
öseink, mert ujuguroknak nevezik még mindig ma-
gukat. Fegyverük még nyíl, kalapácsuk réncsont-
ból készül és vendégszeretetük... egyszóval ma-
gyarok. Gáborinak még ősi táltosaink saman ru-
hájából is sikerült egyet elhoznia. Az egyetlen
miről világ tud.

3./ Dr. Farkas a Bécsben megjelenő Vasár-
napí Levél XVI. évf. 7-8 száma 189 oldalán te-
relte figyelmemet gr. Teleki Pál és Czettler
Jenő ilyen állításaira. Mentségük, hogy bár e-
gyetemi tanárok, egyikük sem történész, mivel
szemben súlyosbító körülmény, hogy bár nem tör-
ténészek mégis hozzászólnak történelmi kérdéssel
hez.

4./ Sackur 11-18 oldalak.

5./ Dr. Ernst Heydenreich, Handbuch der
praktischen Genealogie, Leipzig 1913, I. 198,
202 stb. oo.

6./ Sackur előbb idézett könyvén kívül va-
lamennyi vártörténeti munka, élükön a legujab-
bal, Piperével (Burgenkunde). Kik mást irnak
chovinizmusból teszik és alapot nélkülöző fel-
tevések. Nem érdektelen felemlíteni Viollet-
le-Duc többkötetes munkáját, Dictionnaire rai-
sonné de l'architecture française, melyben úgy
írja-le az antik Róma hadigépeit mintha azokkal
személyes ismeretségben állott volna, pedig se

leírásuk, sem legkisebb darabjuk sem maradt reánk. Ezzel azonban azt a hitet kelti, mintha a francia nemzet közvetlen utóda lenne a római birodalomnak, mi alighanem célja is volt. Párhuzamos esete az 1826-ban született német Scheffelé, 1857-ben megjelent Ekkehard regényében a honfoglalásunkkori német barlanglakások megoduk kastélyokká szélesednek, melyekben delnök körül előkelő lovagok és kényes apródok teljesitenek szolgálatot. Közli minden állításának kutfőjét, mely közléseknek bajuk, hogy nem arra az időre vonatkoznak melyre használja azokat. Közben természetesen nem feledkezve meg kalandozó őseinket egészen hamis és igen rosszindulatu színben feltüntetni. De mert Scheffel volt az első ki a valóság látszatát tudta keltetni akkori német műveltségnek mikor nem létezett, annak ellenére, hogy regénye nem nagy irodalmi értékű, nemességet és számtalan szobrot kapott: Könyve kiadásainak száma meghaladja a 250-et és még mindig fogy. Ami németeknél Scheffel franciáknál Viollet-leDucön kívül Brion is Attila életrajzával.

7./ Történik főleg német telepítésekkel kapcsolatban. Erdő közé kényszerítésük annak a szomorú tapasztalatnak volt eredménye, hogy az első telepesek faluról falura járva, azok lakóit kiverték, birtokba vették templomaikat, felélték készleteiket, azután továbbállottak, pusztításukat másutt folytatni. (Ernyey József megállapításai, A magyarországi német költészet függelékében). Hitler igényeinek erkölcsi alapja sem volt dicsőbb.

8./ Pertz, IV. k. -(o. Gesta abbatum Lobiensum 954-ről "a Duna partján laknak régiek, de a tulajdonképeni Magyarországot ujak lakják", 129 o. Ademari historiarum Liber III. 35-ik sor "mit miután megtett (szent Adalbert) alázatosan a magyaroknak arra a területére ment, mely-

et fehérnek neveznek megkülönböztetésül attól, melyet feketének. Hol a nép olyan sötétbőrű, milyenek az etiopiaiak". Miután pedig jól tudjuk, hogy szeent Adalbert a csehektől ment cseink közé, az hogy odamenet át kellett mennie a feketék országán, jól rámutat annak helyére, néhai felvidékünkre. 1913-ban egy nagy és előkelő francia szálloda igazgatója megtudván, hogy Magyarországból érkezem, megkérdezte nyugodt volt-e a tenger... Így nem lehet csodálni, ha az akkori krónikás a "fekete" elnevezésről jogosnak vélte lakóinak ilyen színezésével tarkithatni híradását. Es csak emigransainkkal való személyes érintkezésnek köszönhetjük, hogy a belgák kihagyták tankönyveikből, hogy arcszínünk sárga. Köszönhetjük a "mongoloid" elnevezésnek. A 853 oldalon, 48-ik sor "a küldöttek egyszerre indultak a két különböző Magyarországra és csak a a feketébe érkezve váltak ketté." Erre az északi, ~~vagyis az északi~~, vagyis "fekete" Magyarországra már honfoglalásunkat megelőző egyházi írásokban is rátalálunk, pl. II. Jenő pápa (824-827) felhívja Tudun fejedelmet templomok emelésére (Eugen P. ad Chag. ann. 826). Tudunról pedig krónikáik sorban megírják, hogy fajunkbeli volt, anélkül, hogy egyszer is avarnak mondanák - mit utóbb mégis ráfogtak, csak hogy más mulat adhassanak néhai felvidékünknek. Azután 863-ban, kivétel nélkül, valamennyi nyugati keresztény krónika örömmel jelenti, hogy egy európai "hun" nép már összességében megtért. Ki másról lehetne szó? De nem lehet már azért sem, mert ennek a népnek kapcsolatára is rátalálunk Tudunhoz Salzburgban azzal, hogy ugy 803-ban mint 811-ben szerepel a Szent Péter Testvériség tagjai között (Ann. Mettens 803, Ann. Einhardi 811, Verbruderungsbuch von St. Peter, ed. v. Karajan 36.3.797) Ezeket az adatokat Dümmler sem mellözi, ki le- szögezi azt is, hogy az Ann. Alamann. Einhard. még 822-ben is beszél Felső Pannóniának ezekről

a lakóiról. Ezek az adatok néhai felvidékiünknek azokra a lakóira mutatnak, kik 795-ben Achenben megtértek így azokra kiket krónikáink kunoknak neveznek, kik azután a kijevi csata eredményeképpen elvegyültek az Arpád vezetése alatt odaérkező Volga kanyarbeli pogány "fehér" őseinkkel, mi megmagyarazza honnan kaptuk és kiktől kereszténységünket, mert miket német térítőkről, Piligrimről, Brunóról írnak utolsó szóig kitalált mese. Azonban a katolicizmus keleti szárnyához tartoztunk mi érthetővé teszi Pertz idézett kötetének 41-ik sorában olvashatókat "István magyar király erélylyel, erőszakkal és fegyverrel harcban iparkodott fekete Magyarországot az igazi hit számára megnyerni", mi másképp érthetetlen lenne. Szent István "igazi" kifejezés alatt a kereszténység nyugati szárnyát értette, míg "pogány" alatt annak keleti szárnyát, annak ellenére, hogy egyformán volt keresztény mindkettő. Mi alatta lefolyt csak hatalmi harc volt, semmi más. Koppán, Ajtony s más lázadások nem voltak mások mint felkelések a magyar szabadságért. A "feketék" hadi téren is szerepelnek, nyugati krónikákban. Hinkmár ések 862-ben egy ismeretlen "unger" ellenség betöréséről beszél. Első esete mikor nyugatiak nem "hun"-nak nevezik fajunkat, hanem "hungarus"-nak, "magyar"-nak. Mégsem valószínű, hogy ez a csapat, mint Hóman feltételezi, Levédiából lovagolt volna Reimsig, mi Hinkmár érseknek volt residentiája. Ezek az "unger"-ek nyugati írásokban, honfoglalásunkat előzően másutt is feltűnnek. Ezek pedig olyan kétségtelen adatok, melyeknek székelyekre vonatkozását csak olyan második "hun"-nak nevezhető pannóniai néppel lehetne vita tárgyává tenni, melyre vonatkoztatathatók lennének mindezek az adatok, melyeket ha magyar történezeink elis hallgatnak, az akkori nyugati krónikák emlitenek, Pertz közül és a magyarfaló Dümmler sem hallgat el. A 862 évi kirándulás alighanem már a honfoglalás

előkészítésének volt egyik mozzanata. Kikémlelését szolgáltatta az ellenségnek. Érdekes azonban, hogy Tudun népének újabb említése 862-ben csak ezt a hadi kalandozást követi. Az ugyanolyan rãeszmélése volt a nyugatnak létezésükre mint most történõ rãeszmélésük arra, hogy Magyarország nem Ausztria.

9./ A magyar honfoglalás kutatói, Budapest 1900, 110-156 oo. Idetartozik az a Kãldi krónikãból vett, de valamennyi krónikãnkban ismételt mondat is, melyet 497 oldalán közöl: "ex Hunis triã millia, qui profuge interfugium erepti de prelio Crumheldino, in campum Chiglemezei se colligere procurarunt". Vagyis, hogy azokból a hunokból, kik túléltek Krumhild csatáját 3000 a Sziklamezõn talált új otthonra. Mindenki tévedett volna, csak Hunfalvynak (Hunsdorfer) lenne igaza? Ki azt írja Magyar Ethymológia könyvében, hogy a székelyek Attila eredete mese?

10./ Fettich, 52 o. " a blatnicai lelet még a magyarok előtt került az országba", ábrãja a C táblán, gyönyörû fokossal, a XXXII. táblán a vereckei lelet Beregben, az LI - LII - LIII. táblãkon a galgócì lelet gyönyörû tarsonylemezzel, az LV táblán Szolyván (Bereg) a galgócival rokon tarsolylemez, az LXXII - LXXIII táblãkon levõ beregszászi leletek a Meotisz vidék traditióit õrzik, mi õseinknek volt otthona, a C táblán a kiscsepcsényi lelet Turócból származik. Fettich a III oldalán említi, hogy Eisner egy harcosról tesz említést lóval, csonka részeit bemutatja a CIX táblán, a nyitrazsãmbokrétì leletben sarkantyun kívül, fokosra találtak, Nagy Géza az Archaeologiai Értesítõ 1913 évf. 252 oldalán arról a turócmegyei leletrõl ír, melyet Eisner "Slovensko v pravenu" könyvében a XCVI táblán közöl, kiemelve, hogy fokosok és sarkantyuk jellemzik. Az Országos Levãltár törzsanyagában fekszik egy felsorolãs a turócmegyei Zaturcha határában levõ 3 dombbal összefüggõ emlékekrõl. Sirokból elõ-

kerültek holttestek, kelet felé fordult fejjel fajunkra jellegzetes fegyverekkel, fokosokkal, lándzsákkal és sarkantyukkal. Ugyanugy tüntek el mint a turóci fabiblia rovásírásával. 1862-ben Szabó Károly még tud róla, Jerney János a Tudománytár 1840 évfolyamában még értekezett róla, azonban nemcsak a fabiblia, de még a Tudománytárnak az a száma is eltűnt melyben az értekezés megjelent! Ujabb archaeologiai lapok birtokában bizonyára még erősen lehetne ezt a felsorolást bővíteni - különösen, ha nem fogadjuk el szláv eredetűnek az olyan leleteket, melyek kizárólag fajunk fegyverzetét tartalmazzák. Három dolgot kell különösképen figyelembe venni : 1./ ebből a korból egész Középeurópából nem ismerünk nyugatiakat érintő annyi művészi fémleletet, mennyit felsoroltunk - szlávot meg egyetlen egyet sem, 2./ mi keveset nyugatról ismerünk, csak öseink művészetének utánzása és távolról sem ér fel ezeknek művészi szintjével, 3./ kétségtelen, hogy néhai felvidékünk csak Csák Máténak 1321 évi halála után vált az ország integer részévé, így vajon hogy kerülhettek volna oda a magyar multtal összefüggő leletek, ha nem fajunkbeliek lettek volna őslakói. Most pedig koronakép Zemplénben kiásták a legpompásabb vezérsírt, melyben talált tárgyak bizonyítják, hogy Álmos vezér sirjára találtak. Hogyan temethették volna oda, ha az nem Tudun országa lett volna. De hallgat is róla a mai hatalom!

11./ Minden lexikonunk és felvidékkel foglalkozó irásunk fennakad rajta anélkül, hogy akár a mi, akár a csehek történészei keresnék magyarázatát.

12./ Nem tudunk sem munkára hivatkozni, sem képet közölni, mert sem "Az osztrák magyar monarchia irásban és képben" sem Malonyay pompás munkája a magyar népművészetről, sem Magyarország vármegyéi és városai nagyszabásu millé-

niumi kiadás, sem egyetlen más munka vagy folyóirat sem foglalkozik velük. Hatásos eszköz volt a magyar tudat kiölésére néhai felvidékünk népéből, külön mult keltésére a magyar nyelvű elemben, egyuttal bizonyítéka annak hovà vezet ha olyan uralkodócsalád kerül az ország élére, mely elakarja pusztítani és hovà vezet, ha olyanokra hallgat, kik ilyen uralkodócsaládnak trónrakerülését támogatják. Ezeket csak látni lehetett, vagy pedig összeväsárolni a mai hatalom legszebb turisztikai kiadványait.

13./ Malonyay népművészetről írt könyvében értekezik a székelységnek ezekről a házairól.

14./ F. IV/1, 21 o., IV/3, 547 o., V/2, 491 o., VI/1, 184 o.

15./ F. IV/3, 336, 382, VI/2, 292 oo. T.R. 7 §., Századok 1875, 160 o.

16./ Névtelen XVIII. fej. Tokajnál, XVIII. fej. Boldva mellett, XXI. fej. Szerencs mellett, Sàrvàrt és Diósgyörött, XXXII. fej. a Màtra erdejében Pata vàràt, XXXIV; fej. Zólyom erdőben köből és fàból torlaszokat emeltek, azonkívül a Garam mellett Bars és Pusztihrad vàràkat, XXXVII. fej. Öröket rak Sempte, Galgóc vàràkba és az ország hatàrait Boronàig és Sòvàrig tüzi ki. Magàban csak Csongrad vàrà nem fordul észak, hanem Erdély felé, vagyis Attilànak azon ottmaradt, Edömérrel Sziklamezőre vissza nem tért népe felé - tehát ugyancsak székelyek felé. Névtelenünket igazolják mai napig fennálló romok megdülő és helynevek - mintahogy csak azokban a részeiben támadható, melyekről nem maradtak pozitív bizonyítékok, mert azok mindenben, mindig neki és nem támadóinak adnak igazat. Névtelenünk Trencsén meg Baan vàràkat is felsorolja azok között, melyekbe Árpád Öröket rakott. Készakarva hagytam ki említésüket. Mindkét vàràt magyar vezérek hódították vissza morvàktól - helyesebben szászoktól - , de sziklamezeiek részére, így az odarako

öröknek már sziklamezeiekből kellett állaniok. Hol feküdt Borona meg Sóvár, nem tudhatjuk, azonban nem fekihettek feljebb a Karácsonyi vonal kiindulási pontjánál, vagyis a Dudvagh és Kiskárpátok érintkezésénél. Utóbbi kétségtelen helyét csak néhai sóbánya nyoma határozhatná meg.

17./ Századok 1901;, XXXV. évf. 1039 o.

18./ Kézai I. könyv, II. fej. 6 §. Hitelesíti Ademari Historiarum liber III., Pertz IV. 131 o. 41 sor, ki megírja, hogy Szent István háborút viselt "fekete" Magyarország ellen.

19./ Bogomér, Szoboszló fia, Századok 1880, Ernyey József, Oroszlánkő vára és urai, Emlékönyv, Fejérpataky László életének 60-ik ünnepére, Budapest 1917, Budatini levéltár, Letopis Matice Slov. 1867, 68 évf., Székely oklvt. I. 7? Történeti Szemle 1916, 307, 308 oo. Miért, miért nem, Hóman Bogomért, kit állandóan Bagomérnak ír, I. 558 oldalán Ludány nemzetségbelinek mondja és a trencsényi megyék élére állítja, de ki is hagyta a névmutatóból! Ezzel elfogadja hitelesnek a Ludány nemzetségnek azokat az írásait, melyekről már számtalanszor kimutatták, hogy hamisak. Még Karácsonyi is az - zal kezdi tárgyalni, az ősi nemzetségekről írt munkájában ennek a nemzetségnek multját "szomorú nemzetség annyi hamisítás kíséri multját". Hómant az zavarta meg, hogy a Divék nemzetségbeli Bogomér Trencsént is bírta. Kérdés, melyből telekista ideológiával nem lehet kilábolni.

20./ Dedek Crescens, Nyitra vármegye története, a Magyarország vármegyéi és városai milenaris sorozatban, Nyitra vármegye kötetben, 495 o. Ahogy szövegében, úgy térképein is átgazol Hóman tényeken. I. k. 144 oldalán levőn alig tüntet fel valamit is a Duna és Tisza felett lakottnak, a 208 oldalon levőn ezt a határt Pozsony, Nyitra, Bars, Hont, Gömör és Ung várákig terjeszti fel de a többit ott is áthatolhatatlan erdőségnek

ábrázolja. Ha úgy lett volna, egy nem létező népnek kellett volna létesítenie azt a dél felé forduló védelmi vonalat, melyről Karácsonyi ír és Árpádnak lakatlan erdők felé emelnie egyetlen védvonalat, őseinknek pedig a Volga kanyarból kellett volna odajárniuk ezekbe a lakatlan erdőségekbe, hogy odahelyezzék azokat a nagyszerű tárgyakat, melyek folytatólag, mai napig napfényre kerülnek, odacipelniük halottaikat és erdőségek közepébe kellett volna, előbb II. Andrásnak, majd IV. Béla-nak erdőirtásokat meg telepítéseket elrendelniük. Kérdésünk vajon milyen sorsot szánt Hóman annak a nagyszámu írott emlékek, mely szerint lakatlan erdőségeknek lakóiról emlékeznek meg? Milyent szán a számtalan ottlétezett régi, honfoglalás előtti régi várnak? Milyent a nyitrai divéki templomnak, Európa egyik legrégebbjének stb. stb. A 96-ik oldalhoz mellékelt térképen, figyelmen kívül hagyva a Kárpátok hegyláncait, horvátokat meg bolgárokat telepít oda, mint összefüggő egészeket, mikor még maga Biborban született Konstantin is csak fehér horvát szigetekről beszél, azokról is csak a Kárpátoktól északra. Bolgárok pedig sohasem lépték át a Kárpátokat északi irányban. Clemenceau mellett, Hóman az első ki nem értette meg a Kárpátok jelentőségét.

21./ Mátyusz 178 oldal.

22./ F. V/2, 403, VI/1, 243 oo.

23./ Hogy pedig IV. Béla mennyire veszélyeztetve látta hatalmát úgy dél mint észak felé, bizonyítja, hogy bár északon már tulajdonában volt Árvának megközelíthetetlen vára, egy délről félt ellenség ellen, attól mindenesetre északra, de Árvától délre, Turócnak árva-liptói sarkába, alig másfél járásnyi területen, a már meglevő Szklabinna és Blatnica mellé még Zniót emeltette, annak ellenére, hogy délről ezt a félt ellenséget, két odatelepített cseh nemzetségen kívül Nyitra vára meg Ghymes fogta két tűz közé.

24. Jeshoczky Tivadar, Turócmegyei emlékekből, Archaeologiai Ertesítő, 1893 évf. 346 o.

25./ Pertz XI. 11-12 oo. Hóman magáévá teszi a cseh állításokat, Pribinát Nyitra téritőjének írja, mit pedig csak a bajorok és karatánok (szlovének) megtérését tárgyaló krónika állít, de ellentmond a vitairatnak, mely Pribina keresztelését Tresmauerben történtnek mondja, tehát csak Nyitra elhagyása utánra, végül nemcsak nem bizonyos, hogy Pribina szláv lett volna, de nem is valószínű. A mostani hatá-
talam olyan szláv Szeent István félét akart be-
lőle csinálni Nyitra központtal, hol egy XI.
századbéli ossariút mutogatnak mint Pribiná-
nak IX. századbéli templomát.

26./ Dümmler igen részletesen ismerteti az egész hamisítást.

27./ Bizonyos, hogy Arnulf császár 890 nov. 20-án körülírva a salzburgi érsekség birtokait, Szombathelyet is említi (Urkunden Buch des Landes Ob der Enns, 36 o.), de hogy mennyire komolytalan állítása, bizonyítja Nagy Ottó bul-
la hamisításai, melyek egy nem létező, megszűnt
lorchi érsekséghez tartozónak állítják, azon-
kívül az, hogy igényt emelni arra soha nem tud-
tak, annak ellenére, hogy ilyenben német ural-
kodók sohasem voltak tartózkodók. Nem Hitler
találta ki! Pl. századokon keresztül emeltek
igényt Trencsénre azon az alapon, hogy az rövid
ideig a morváknak volt tulajdonában. Most pedig
kezembe került egy térkép, melyen a Bácskát né-
met területnek, Sopront, Szombathelyet pedig
annak az Ausztriának 9-ik századbéli birtoká-
nak mondják, mely csak a 10-ik század második
fele óta létezik. Annak a lehetetlenségnek át-
hidalására, hogy Pribina pogányan vált volna
Nyitra megtérítőjévé, Hóman minden adat nél-
kül, csak egy más, messze területen kelt írás-
ra támaszkodva, írja, hogy megkeresztelése
után visszatért Nyitrára s így vált volna Nyitra

említett részek apostolává.

28./ Jó összefoglalás az avar multról Thierry könyve.

29./ A honfoglalás magyar kutatói, Budapest 1900 "a horvátok között sokan vannak avarok, kik tudják is, hogy azok" írja a császári történész. Karácsonyi a magyar ősi nemzetségekről írt könyvében még fel is sorolja a horvát nemzetségeket, miből látjuk, hogy nemcsak származásban, hanem fejlődésben is azonosak velünk. Mária Terézia írtotta ki őket.

30./ A nyitrai kereszténységre vonatkozó adatokat, forrásanyagukkal a nyitrai püspökség kiadványai bőven ismertetik.

31./ lásd 8./ jegyzetet.

32./ Tudnunk annyi foglalkozunk másutt, hogy felesleges itt is ismételnünk forrásainkat.

33./ A vitairat írja meg.

34./ Ann. Metens 803, Ann. Einhardi 811, Verbrüderungsbuch von St. Peter, ed. Karajan 33.3.797 és Dümmler.

35./ Lehet mondani, hogy kivétel nélkül valamennyi krónika mit Pertz közöl tartalmazza 862-ről.

35 a./ F.I.309, IV/2? 120, V/2, 296, VI/2 88, VII/2, 126, H.O. VIII.83, 380 oo. Mindenütt Palatin, Palatinus, insulae stb., ugyanugy Kézai II. könyve I.fej. 11 3-ban "circa lacum Bolotum" kifejezést használja.

36./ Hunfalvy Pál, Magyarország **Ethymologia** - giája.

37./ Székely oklyt. I. 7, F. I. 437 oo. és Szoboszló fia Bogomér a székelyeknek volt fejedelme és nem szlávoké. F. I. 21-27 oo.

38./ Eredeti jelentése a vlak-valach szónak "rómaiak pásztora" azonos az "olasz" és "oláh" szavakkal, azonban alkalmazható a franciákra is kik mint germánok váltak pásztoraivá a rómaiaknak, hol azután nyelvük megkapta mai latinos formáját. Nyelvünkben a vlach-valach-

oláh szó a nomád szláv vándorpásztorok nevévé vált, még országhatárt sem ismerve járták a legelőket. Karel Kadlec "Valaši a valašske pravo z zernich slovenskych a uherskych" Praha 1916 könyvében is kizárólag ilyeneket ért alattuk. Ez oka, hogy a könyvet megjelenése után az oláhok azonnal összevásárolták és eltüntették. Ma csak azokban a könyvtárakban található, melyek megjelenésükkor előül vásárolták meg. Az hogy régi írásainkban ez a szó szláv vándorpásztorokra alkalmazva előfordul használja fel a román tudomány annak állítására, hogy a dákok, kik germánok voltak rómaiak...

39./ Hóman I. 117.

40./ Hóman I. 127.

41./ W. VII. 51.

42./ W. III. 94. Szó szerinti fordítása:

"Amikor a pilisi erdőségben levő akkor elhagyott hegyet a királytól kérted, hogy rajta özvegyek és árvák védelmére, a tatár betöréssel szemben, mely mindig fenyeget, várat építhess, a király bőkezűen neked adta azt a hegyet s te azután saját ékszereid, aranyláncaid és gyöngysoraidd s egyéb drágaságaid árán, melyeket atyád házából hoztál, igen nagy költséggel felépíttetted rajta a Wisegrad nevű várat..." Keltezve 1263 december 21-ről.

Pontosan ugyanígy jelöli meg a helyet IV. Béla abban a levelében, melyben a helyet feleségének adományozza. Igen logikusan a levelek nevet az adományozással összefüggésben nem említene és a Visegrad nevet csak azután adják a helynek, hogy a királyné ismert házi zsidája, Reb Henel útján ékszereit eladta, IV. Béla pedig a várépítésbe már belefogott. Nem nevezhetnék a helyet elhagyottnak, ha az egy

már előbb létezett Visegrád vár területén épült volna és semmiesetre sem haználnák helye megjelölésére azt az annyira tág fogalmat milyen "pilisí erdőség". Visegrád név ősi voltának ellene mond az ilyen néven ismert összes várak multja is. Mert ilyen nevet bőven ismerünk szláv területeken. Nincs közöttük egyetlen egy sem, melynek multja honfoglalásunk idejéig menne vissza, mégkevésbé mely megelőzné. Olyan helyeknek adták, kivétel nélkül ezt a Visegrád nevet, melyen valamikor, a bronz vagy vaskorszakban állt valamilyen erősség. Egyikük sem mutat szláv multa, csak felelevenítése egy régi multnak. Ezek a szláv Visegradok azonkívül mind szerény dombon emelkednek és egyikük sem játszott sem cseheknél, sem oroszoknál legcsekélyebb szerepet sem. Sedláček a cseh várakat feltüntető monografiájában, egyetlen olyan sziklára rakott köfalat sem említ ilyen néven milyen a dunaparti Visegradon kívül csak a turóci. De olyanra egyetlen más szakkönyvben sem találunk, más népeknél sem, sem germánoknál, sem frankoknál. Ezek a könyvek azonkívül olyant sem emlitenek, melynek építési ideje a római birodalom összeomlását követte volna, vagyis egyetlen olyant, melyet szlávok emelhettek volna. Krónikásai szerint Nagy Károly is épületeit kizárólag fából meg sárból emelte és harcaiban ismertetett szláv várak között egyetlen hrad sem akad. Mint látjuk a turóci meg a dunaparti Visegrád multja ebből a szempontból is összefolyik és elkülönítődik a legnagyobb határozottsággal a szláv erődítményektől. Már a "hrad"-k közül kiválásuk miatt is. Ugy a dunamenti mint turóci nem arra bizonyíték, hogy ott szlávok éltek és építkeztek volna, hanem az ellenkezőjére. Ezt a dunamentinél az is alátámasztja, hogy a Sibrik dombon létezett római castrum helyén folytatott

ásatások folytatólagos életre nem talál-
tak, mi bizonyítja, hogy a római birodá-
lom bukásával ott megszűnt az élet. Bi-
zonyos, hogy a Pilis szó szláv, de tart
jelent, vagyis olyan területet melynek ne-
vet csak azért adtak, hogy figyelmeztető
legyen arra, hogy oda ne menjenek.

43./ Piper, Krieg v. Hochfelden, mi-
litárarchitektur, Sackur stb.

44./ Mindezekről források felsoro-
lásával Ernyey József bőven értekezik a
Műemlékek orsz. Bizottsága tulajdonában
maradt, de a viszonyok miatt már nem ke-
rült nyomdába, Visegrádról írt kéziratá-
ban.

45./ Nagy Géza: Turul, 1891, 112 o.,
Mellich szerint, Századok, 1908, 751 o. a
magyarok "sár" szavukat csak Árpád vezér-
től kapták.

46./ Cseke László Visegrád füzetében
1957, 21 o. Kétségtelen példa helyett csak
Héj Miklós hasoncímű füzetére hivatkozik,
ki azt Viktórin Józsefnek 1872-ben megje-
lent füzetéből örökségkép vette át. Viseg-
räd multjáról első komoly munka Ernyey Jó-
zsefnek csak kéziratban megmaradt tanulmánya.

47./ Hóman I. 628 o. Ellentétben Hóman-
nal Pauler "A magyar nemzet története Szent
Istvánig" könyvében a magyarság sorsát Sz.
István alatt igen sötétnek festi és alig-
hanem igaza van.

48./ Kardos Tibor, Káldi Márk Képes
krónikája, Budapest 1938, 49 o.

49./ Ismertetése Lehoczky Tivadartól
az Archaeologiai Értesítő 1893 évf. 346 o.,
Turócmegyei emlékekről cím alatt. Feküdt
Nyitra megye északi határán levő Zsiár-
Sár-Sas hegy közel 800 m. magas sziklabér-
cén, katonai részletes térkép 1:75,000,
Zone 10, Kol. IX. Hossza 300 m., Széles-

sége nyugaton 50 m., közepe felé 120 m.-re bővül, míg keleten alig néhány méter. Ezek szerint alapterülete 20 - 25,000 m² vagyis 8-10,000 m²-el több az óriásinak tartott bihari várnál, annak ellenére, hogy sziklabércen feküdt, míg utóbbi síkon. Világviszonylatban is korának legnagyobb alapterületű hegyi vára. Jelentőségére mutat az a nagy készülődés, mely elértéktelenítette. Csak Zníó meg Ghymes emelésére vesztette el jelentőségét miután még két cseh nemzetség is csatlakozott az alul fekvő Nyitrához. Végleg alighanem Griska martalócai rombolták le mikor 1453-ban Turócban pusztítottak. Ma már csak külső falainak helye, udvara beosztása és nagyszámu gunyhónak helye vehető ki. Lásd Ernyey is: Turóci várhe-lyek.

50./ Sörös Pongrác, Elenyészett bencés apátságok, Budapest 1912.

51./ U. o.

52./ Ann. Fuld. 899. Mon. Boic. XXVIII. p. 201, Hóman I. 165, Dümmler 69 o.

53./ F. I. 289 o.

54./ Ernyeynek már nem került nyomtatásra történelmi tanulmánya, kéziratban a Műemlékek Orsz. Bizottsága levéltárában.

55./ Cseke László, Visegrád, Bpst. 1957, 24 o.

56./ Nagy Simon bolgár cár (893-927) szláv nyelvű bibliáját, bármennyire is teszik, nem lehet a szláv műveltség javára írni. Simeon cár Oroszország vándorpásztor lakóit akarta uralma alá helyezni, mihez a vallást választotta ez-közül. Ehez nemcsak íratott egy szláv nyelvű bibliát, de be is vezettette nyelvül a szlávot a liturgiába. Tervét megvalósítani nem tudta, minek ellenére mégis neki köszönheti Oroszország szláv-sága görögkatolikus vallását - a bol-

gárok pedig ebben felejtették el török népcsaládbeli nyelvüket. Fivérem panaszából tudom, hogy Hóman megtagadta olyan könyv számára pénzt folyósítani, mely ezzel a kérdéssel foglalkozik, a csehek pedig azzal az ürügygyel, hogy tornászcsapat, nagyszámu ügynökre bízták a szláv tudat ottani ápolását. Fivérem Szófiában követ volt, így a lehető legközvetlenebbül értesült mindezekről.

57./ Debreczeni Márton "A kievi csata" Pest, 1854 címmel hőskölteményt írt róla, melyet Fülöp Márton, "Debreceni Márton és a Kiovi csata" Szatmár, 1887 címen tudományosan feldolgozott. Azután Kuun, Relatio-nes II. 51-61 és 81-83 oo. Emlékét őrzi a sárosmegyei Kijó község is.

58./ Biborban született Konstantin és Bölcs Leó, A magyar honfoglalás kutatói.

59./ Sackur de ugyanugy az összes középkorral foglalkozó francia történelem-könyvek is, Lot et Ganshof, Brion, Halphen stb. Ugyanolyan összeomlás követte uralmát milyen a trianoni békediktátumot, avagy mr Clovis uralmát. A Nagy Károlyt kísérő és követő rend hite csak magyar fantáziában született, hogy végül egy Amerikában megjelent magyar emigrans lap hazafias lán- gólások között magyarázza, hogy Szeent Ist- ván Nagy Károlynak "kitünően bevált" intéz- ményeit honosította meg...

60./ Ann. Lauriss. A. 789 "ex ligno et terra", vagyis csak fából és földből. Egetett vagy természetes köről meg vakolat- ról szót sem említ és nem is maradt abból a korból, egyetlen autentikus fal sem. Mu- latságos ezen a téren Krieg von Hochfelden könyve; miután felsorolt nagyszámu 8-10 szá- zadokban köből emelt német épületet, írja, hogy Nagy Károly alatt szüntek meg már fa-

ragott kövel építkezni, elfelejtették hogyan kell falakat emelni, mely tudomány csak a 10-ik században kezdett újra éledni, Franciaországban még később, mivel elismerti, hogy mit könyve elején állított nem igaz, csak politika volt, mit azután mint tudós megcáfolt.

61./ Krieg von Hochfelden, Geschichte der Militärarchitektur in Deutschland, Stuttgart 1859. és Sackur. Köfalra egyedül Charlesnél találunk, mely bár hatalmas faragott kockákból állott, első ostromra azonnal összeomlott (Cartulaire de Saint-Père I. p. 6 és Sackur II o., mi arra mutat, hogy nem ismerték a habarásot, mely összefogta volna.

62./ Pertz III. I. Henricus Lib. cap. 35 "Villa aut nulla extra urbes fuere moenia".

63./ Szabó Károly, Priskos szónok és bölcsész életéről s történetirata töredékéről, Uj Magyar Múzeum, 1850. A francia Brion Attiláról írt könyvében még Priskos rétor naplóját is "korrigálja".

64./ Piper, de ugyanugy Krieg feljebb említett munkái, lásd a 60./ jegyzetet is.

65./ Piper 130 o.

66./ u.o. és Hóman.

67./ Rose Spätparock.

68./ u. o. ^

69./ H.O. VI. 150 és 213 oo.

70./ Önéletrajza Goethe fordításában.

71./ Oláh esztergomi érsek, Magyarországnak a mohácsi vész előtti helyrajzi története. Bruxellesben jelent meg Hungaria címmel.

72./ 1702-ben német zsoldosok aknázták alá és robbantották fel.

73./ Martinus Zeiler, Neue Beschreibung des Königreichs Ungarn, Leipzig 1664.

74./ Pór Antal, Trencsényi Csák Máté, Budapest 1888, 64 o. és A.O. I. 26, 28, F. VIII/1, 89 oo.

75./ Champly, Histoire de l'abaye de Cluny, Paris 1879 és Sackur.

76./ Hóman Bálint, *Őstörténelmünk* keleti forrásai, Budapest 1938 és Ben-
defy László, *A magyarság kaukázusi őshazá-
ja*, Budapest 1942, 82 stb. oo.

77./ Stein Aurél munkái. Közülük több
Halász Gyula fordításában magyarul is meg-
jelent.

78./ Tapasztaljuk Turóc, Liptó, Szepes
településeit tanulmányozva. De ugyanugy rá-
mutat Mályusz mint Hóman és francia írók is.

79./ Thierry II. kiadása magyar fordí-
tásban is megjelent.

80./ Dümmler 57-ik oldalán írja le Pi-
ligrimnek uralkodója nevére elkövetett ha-
misításait, anélkül, hogy azokon megbotrán-
kozna, mondván, hogy akkoriban ilyen volt
a szokás. Azonban hogy ilyen szokás csak Né-
metországban volt otthonos, már nem írja
és azt sem, hogy épen ilyen szokásoknak
leküzdésére alakult a Cluny egyház. Német-
ország ugyanugy emelte nemzeti hősei közé
Piligrimet mint hamisítótársát, Nagy Ottót.

81./ Fettich Nándor közlése. Ezekről
a bronzokról a német tudományos irodalom
ugyanugy hallgat mint nagyszentmiklósi arany-
kincsünkről. Es bár tudósai megírják, hogy
Attilának köszönhatték kulturális fellendü-
lésüket, vagyis fajunknak, ugyanazok követ-
kező mondatukban nekimennek azoknak, kik
ilyent állítani mernek.

82./ Hóman I. k. 165 o.

83./ A veszprémi alapítólevél csak Kál-
mán király átírásában maradt reánk és hamí-
sításra gyanús, közli F. I. 289 o. Legré-
gibb eredeti levelünk Pannonha lma alapítá-
sáról szól, görögnyelvű, így bizonyára a
veszprémi is görög nyelvű volt. A görög
nyelv használata maradványa volt a keleti
egyházhoz tartozásunknak, teljes elhagyása-

ra csak az egyházszakadás vezetett. Es akkor mi-
kor még görög nyelvű régi iratok átírásából is
kiküszöbölve a görög nyelvet, azokat latinra for-
ditották, alakult volna Visegrádon görög kolos-
tor!

84./ Sackur 441. o.

85./ "Hogy felettünk határozzanak" írja az
akkor élt magyart mindenben gyalázó német Liud-
prand püspök, Antapod. I. c. 5., Dümmler 35 o.

86./ Sackur ~~zs~~suita atya mindezeket igen
alaposan ismerteti.

87./ Ha nem váltott volna ki nagy meglege-
dést és büszkeséget ez a küldöttség, nem emlékez-
nének még róla az összes krónikáink, Ann. Alta-
henses ed. Ciselrecht 973, Widukind III.75.,
Thietmar II. 20. Ez a büszkeség kifejezi, hogy
mennyivel többre becsülték a hamisítással el-
ért sikert állítólagos tönkreverésünkkel elért
sikerüknél. Hóman és a többi német beállításu
történész, hogy magyar megalázkodásnak tüntet-
hessék fel ezt az eseményt, sem a lechmezei ku-
darccal, sem Ottó alakoskodásával, sőt mint te-
szí Hóman még oldalszámban is messze szétválaszt-
ják egymástól azokat mik szorosan egybetartoznak.
Ottó alakoskodásának köszönhetette egyedül a német-
ség, hogy őseink a nyugat büntetését abbahagy-
ták és hogy a római egyház kedéért, a németiség
óriási javára, leghübbé vált szövetségesünk, a
görög ellen fordultunk. A quedlinburgi küldött-
ség csak udvarias megpecsételése volt annak a
barátságnak, melyet Ottó alakoskodásával elért,
semmi más. Ottó azonban az így elért sikert 5
pápai bulla hamisítására használta fel. Mert
hogy az ő személyes vezetése és irányítása mel-
lett történt a hamisítás kétségtelen. Bizonyít-
ja Piligrim püspökhöz, Bruno verdeni püspök ut-
ján küldött levele "segítsd Brunót magyarorszá-
gi útjában, lásd el bőven lovakkal és kísérettel
a határig, mert ha küldetése sikeres lesz, neked
és tieidnek is előnyére fog szolgálni, hogy az-

V nem foglalkoznak

után azok királya, mint tartozékunk kerüljön alánk" (Mabillon analecta vetera ed. alt. p. 434 és Dümmler 38 o.). Erre a levélre még Ranke sem, ki Nagy Ottót tisztára iparkodik mosni a hamisítás vádja alól, sem tud mást megjegyezni "további magyarázatra szorul". Sok iparkodása ellenére Dümmler sem talál számára mentséget. Géza fejedelem és Cluny apátja egyszerűen és naívan bedőltek Nagy Ottónak. A hamisítás óriási sikerrel járt a németsegre. Olyannal mely mai napig tart. Kizárólag annak köszönhetik, hogy állithatják, hogy tőlük kaptuk kereszténységünket, vele műveltségünket, civilizációnkat s állithatják, hogy rendelkeztek akkori műveltség felett. Annak a Piligrimnek kellene kereszténységünket köszönnünk, kinek még küldöncét, Bruno püspököt is kiutasította Géza fejedelem! Ahogy valamennyi kérdésben mely reánk káros, reájuk pedig előnyös összefog a nyugati világ, összefog ebben is, csak hogy állithassa, hogy műveltségük megelőzte a mienket, összefog ebben is. Néhány év előtt Franciaország kiállítás rendezett a nagy hamisításokról, de erről, mely világviszonylatban legnagyobb, szó sem esett. Ugyanílyen megtiszteltetésben részesül valamennyi hamisító, ki ellenünk vétkezik, pl. a francia Larousse lexikon a világ egyik legtisztéletreméltóbb tudósának nevezi a cseh Hankát, kinek hamisításait még Masaryk is kénytelen volt elismerni. Jellegzetes katonai nevelőintézeteinknek, rövid nemzeti életünk alatti szellemére, hogy egy különben igen tisztéletreméltó tábornok emigrans lapjában felszólította a magyarságot, hogy a lechmezei kudarc 1000 éves fordulóját ünnepeljük a németekkel, mint örvendetes dátumát a nyugati "műveltségünk" elsajátításának. Lechmezőnek, hol dicső és lovagias hadvezéreket, a görög császár vendégbarátját és

patriciusát, Bulcsu horkát Lél vezérrel nem lovagias harcban győzték le, hanem törbe csalták és közönséges gonosztevék módjára felakasztottak. A német irodalom pedig, idők folyamán azzal növeli nagyra ezt a német "dicsősséget", hogy a Lechmezön törbecsáltak számát 100,000-re növelte.

88./ Dümmler igen részletesen ismerteti az egész hamisítást s 55-ik oldalán nagyszerű elgondolásnak mondja! Bruno verdeni meg Piligrim passau-i püspököket Hóman is Magyarországra megtérítőjének mondja, mi pedig ellene mond a tényeknek. Előző jegyzetünkben világosan látjuk, hogy 1./ Piligrim sohasem járhatott Magyarországon, 2./ Brunó járt az kétségtelen, azonban nem vallási, hanem politikai okokból, még pedig erkölcstelen politikaiakból 3./ bár sohasem kereszteltek Magyarországon, Liutprand és szent Adalbert püspökök szavaiból tudjuk, hogy a magyarok keresztények voltak. Ilyen állításokhoz előbb azt kellene megmagyarázni hová lett Tudun keresztény népe és kik voltak a 862-ben emlegetett keresztény hunok és kik voltak a nyugati krónikákban emlegetett észak-pannóniai "fekete" magyarok.

Ha Géza fejedelem nem utasította volna ki Brunó-püspököt, Piligrimnek felesleges lett volna a pápához levélben fordulnia hamisításainak elismertetése végett. Másrészt ha igaz lett volna, mit a pápához intézett levelében állít, hogy Magyarországon tevékenykedik, Nagy Ottó nem Brunó útján fordult volna Géza fejedelemhez, hanem a nála tartózkodó Piligrim útján közvetlenül, azonkívül ha Piligrim tényleg Magyarországon térített volna, úgy előbbi jegyzetben ismertetett levelének még értelme sem lenne. Mert vajon hogy adhatott volna lovakat Passauban egy püspök ki Magyarországon tartózkodik? Tehát egy hamisítónak, hamisításai érdekében írt, minden részletében hazug levelére állítja

az irodalom, együtt Hómannal, hogy Brunó és Piligrim püspökök lettek volna Magyarország térítői!

Előbb említett Liutprand német püspök, ki bár legszívesebben lemosná rólunk a keresztvizet is, írja 910-ben, tehát közel egész századdal Szent Istvánnak trónralépte előtt és 3/4-el Piligrimék állítólagos keresztelési akciója előtt "Hungarorum gens videlicet christianos" - Magyarország népe tudvalevőleg keresztény. Megismétli ezt szeent Adalbert, ki Szent Istvánt a görög szárnnyról a nyugatira átkeresztelte és hozza-teszi "bizonyos pogány árnyalatokkal". Hogyne botránkozott volna Rómából jövő pap azon, hogy Isten bärányàul a magyarok pàrducot àbràzolnak! Ez azonban semmit sem von le vallàsosságukból. Màr szent Jeromos megírja, hogy a pogány szokásokat nem szabad elvetni, hanem àtkell keresztelni s ebben is ilyen átkeresztelés történt. Régi templomainkban, többek között Imre király esztergomi templomában láthatjuk Isten bärányát pàrduc alakban. A Volga kanyarbeliek pàrduca lépett a kereszténységgel a sziklamezeiek régebbi hagyományu rozsomák-medvéje helyébe, így az is totem őst àbràzol. Ahogy szumirok között Mezopotámiában a medve-rozsomák oroszlanà változott, változott a pàrduc hazájában, talàn még a sàrga folyónál pàrduccà, hol sok van. Testöreinknek 1918-ig hordott pàrducbörös kacagànja ugyan-ugy emlékeztette ezt a mi "bärányunkat" mint a nagyszentmiklósi kincs. Utóbbin ott szerepel a pàrduc mint griffje Attilának, de elmaradt a szarvas, hogy emberi alakok lépjenek helyébe vagyis csak változtatott alakot. Gonoszabbra? Ez a csere is a keresztény vallásra vall. A pàrduc madàrtestet csak Sziklamező népének a Volga kanyarbe-

livel elkeveredésére kap. Kétségtelen, hogy a Maros partján kiásott kincs menekülő volt. Ajtonyó? Nem valószínű. Nemzetségét üldözték, de soha nem menekült, ott élt tovább, kiásták volna. Valószínűbb, hogy Bogomér volt, kinek a tatárok közül, Erdélyből menekülve ment a még nagyobb mohácsi veszélybe. Minden oka megvolt elrejtteni. Az lehetett az a kincs, melyről valamely erdélyi emlék alapján ír Makkai "Táltoskirály" regényében. Bogomér a mohi csata után nem került vissza Erdélybe. Ő maga Trencsént védte, özvegye a nyitrai megyei Bossányban halt meg, de egyikük sem élt már sokáig. Bogomérnak trencsényi szereplése utolsó melyről tudunk és alig néhány évre reá már örökösök védik a bossányi birtokot a "turuli" (turóci) konvent igényeivel szemben. Ők egyedüliek kik úgy halhattak meg hogy velük szállhasson sirba a kincs helyének titka.

89./ Dümmler 43 és 51 oo.

90./ Ann. Mettens 803, Ann. Einhardi 811, Verbrüderungsbuch von St. Peter ed. v. Karajan 36.3.797.

91./ Mon. B. XXV. III. 244, 985, Mon. Boic. XXVIII. 227. Hogy ez a dulas válasz volt Nagy Ottó hamisításaira, bizonyítja, hogy Passau levéltárából csak a 903-tól 973-ig terjedő császári levelek hiányoznak, vagyis a dulas csak a hamisan emelt jogaim büntetését és iratainak eltüntetését célozta. Dümmler 63-ik oldalán beszél róla. Enliti Hóman is, azonban erősen elkeni ezt a fontos eseményt. Egyházi írók Géza fejedeleme nek ezt a védekezését nevezik pogánykodásnak.

92./ Szeant Adalbert életét tárgyaló műveknek, Voigt H. G., Brunn v. Querfurt a szerzőik. Eredeti neve gróf Libicenszky Vojtsek és fehér horvát eredetű volt.

93./ Egykoru krónikák Gizellát III. Ottó nővérének mondják, csak későbbiek állítják, hogy a bajor királyi családból származott volna. Így akarva csökkenteni a császári házukat ért meg-

alázkodás nagyságát.

94./ Herim. Aug. 995; Luipr. Antapod. I. c. 5., Dümmler 66 o.

95./ Kézai krónikájának 59-ik oldalán 2. jegyzet alatt Szabó ugyanígy magyarázza Gizella nevét. De nem is lehet másképp, mert hiszen akkor még nem volt ilyen nevű szent és egyáltalán ismeretlen volt még ez a név. Gizella zálog jellegét igazolja az a tény is, hogy Géza fejedelem csak szent Adalbert útján történt felajánlására szüntette be Németország további büntetését. A császárleány kezének felajánlását a német, de ugyanugy vallási irodalom mint rendkívüli kegyet tünteti fel, pedig csak kényszerű megalázkodás volt.

96./ Több német királyról tudunk, kit pápa sohasem koronázott császárrá és Luxemburgi Zsigmond is csak hosszú életének - vagy még inkább olaszországi hódításában rejlő fenyegetésnek - köszönhette, hogy 65-ik életévében, német királyságának 23-ikében megélhette császárrá koronázását. Tulságosan magyar érzésű volt hozzá. Hogy is jutott volna pápai koronázáshoz, ki annak szent birodalma választóinak azt merte írni "nem azért vagyok ur és tekintélyes, mert császár vagyok, hanem csak mert a magyaroknak vagyok a királya". Bár Hóman tudott a levélről nem közli. Nem tartotta illendőnek. (Magán közlés). Bezzeg irt volna Zsigmond nekünk és rólunk ilyent, német könyvek vastag betűkkel közölnék. Zsigmond a pápai koronázás iránti nem törődésének adott kifejezést mikor 1414-ben, szokatlan fényben és ünnepek között, német királylány koronáztatta magát Achenben, annak ellenére, hogy királylány koronázás nem volt szokásban. "Semper augustus" kifejezéssel vette be kiadmányait és nevezte magát császárnak, mintha már császár lenne. 1433-ban koronáztatta magát olasz királylány, mi ugyanolyan fenyegetést tartal-

mazott a pápával szemben, milyen Nagy Ottóé volt mikor meghódította Berengár országát. Hogy azután erre, de csak erre császárrá váljon. Eleget téve végakarátának, Magyarországon temették el.

Egyedül csak Szeent István jutott koronához erőszak alkalmazása nélkül. III. Leó pápa (795-816) erkölcstelen életet élt és az ezen megbotráncozók börtönbe vetették, sőt mégis sebesítették. Kiszabadította Nagy Károly, mivel megmentette megvakítástól és nyelv kitépéstől. Utána Nagy Károly egy egyháziakból meg világiakból összeállított gyülekezettel 800-ban hibátlanak nyilvánította. Ennek volt ellenértéke császárrá koronáztatása. Nagy Károly uralma ugyanolyan szerencsétlenségbe döntötte Európát, milyenbe Clemenceau Trianonban és döntötte volna Napoleon, ha van ideje pozsonyi szerződését végrehajtania. Saját nagyságuk megalapozására csináltak csak a franciák Nagy Károlyból annyira dicső alakot milyenben emléke él. Így akarták ellensúlyozni Attila nagyságát. Mulatságos példa erre Brionnak Attila könyve. Talán azért jelent meg magyar fordításban is. Bár megírja, hogy a catalaumi csatának ő volt igazi győztese, beijedt, mindenhonnan menekülő szánalmas alaknak tünteti fel, kinek teljes összeomlását csak halála akadályozta meg. És mialatt arról beszél, hogy már képtelen volt azt a sarcot behajtani, melyet ugyanugy a nyugati mint keleti császár megtagadott tőle, találták meg azt Magyarországon Julianus és Valentinus császárok legfrisebben vert aranyaiban. Annyira utolsó napjaiban érkezett életének, hogy fiai már elvinni sem tudták. Melyiknek része lehetett ez a kiásott hatalmas kincs? Csak a legidősebbiké, azé, ki az összeomlásban életét vesztette. Erre a nagy felsülésre választotta be a francia akadémia "halhatatlanai" közé!

Fényt vet a francia megítélés irányára és értékére.

Nagy Károly annak ellenére tartotta meg

Lombardiát, hogy azt a pápa felkérésére, annak számára igazta le. Hogy a nyugat állandó telhetetlenségétől függetlenítse magát, Velencéből kivánt a pápa nagyhatalmat csinálni, de úgy, hogy az tőle függve, állandóan rendelkezésére álljon. Ehez Dalmáciát, a horvát nevet felvett avarok hazáját szánta neki. Ezek az avar-horvátok, keresve támaszt a pápai igényekkel szemben, a honfoglalásra készülő Arpáddal szövődtek és rátámasztottak a szászokra. Sehogyszem a pápának a horvátoknak ilyen erőnyeresége és hogy büszkeséggel növelje önállósági tudatukat, királyt csinált fejedelmükből. A pápának ez a lépése egy időre tényleg elszakította őket tőlünk, de miután a királlysággal nem szűnt meg Velence igénye, végül mégis Magyarországhoz csatlakoztak. Erre volt válasz az évtizedeken, gondosan előkészített tatárjárás.

Nagy Ottónak császárrá koronázását megkönnyítette, hogy hozzámert nőül Adelhaid, Adalbert Lothar olasz király özvegye, kiről Odillo cluny apát a következő szavakkal emlékezik meg: "erényei megfelelő felméréséhez Ciceronak kellene az alvilágból és szent Jeromosnak az egekből visszatérniök". De a pápa elhatározására alighanem nagyobb befolyással volt az olasz korona által bekövetkezett közelségben levő fenyegetés mint Adelhaidnak erényei.

97./ Kézai krónikájának első oldalait annak bizonyításának szánja, hogy mi sem származunk ördögöktől meg boszorkányoktól, ahogy azt az egyházi írók állítják, hanem ugyanúgy mint más népek, mi is emberi szülöktől. Leszögezi egyuttal, hogy ezek az egyházi krónikások csak szerencsétlen harcainkról emlékeznek meg, a szerencséseket meg más dicsőségeinket elhallgatják. Nem-

csak Nagy Ottó krónikásainak munkáiból csendül ki állandó harag, miért nem engedték magunkat ellentállás nélkül felkoncolni, du ugyanugy a későbbi irodalomból, mai napig. A pápa csak addig támogatta Mátyás királyt míg szüksége volt reà a török ellen, de azonnal ellene fordult amint Frigyes császár ellen védekezni mert. Csak a jó Isten megmondhatója milyen eszközökkel tudta a pápa Szapolyay kormányzót a Mátyás által elfoglalt német területek elhagyására bírni, melyek majdnem Berlinig terjedtek. Bizonyos, hogy minden látható ok nélkül tette és bizonyos az is, ha nem teszi sok, nagyon sok nyomoruságtól szabadult volna meg a világ.

98./ Szeent István kardja német pallos, míg az első német császárok magyar karddal kezükben koronáztatták magukat. Csak miután az egyház Németországot bizonyos hatalomhoz segítette, szűnt meg magyar kardban látni az annyira áhított hatalmat és cserélte fel német pallosra (Zoltán Tóth, Attilas Schwert, Budapest 1930). A kard azonban mai napig ott szerepel a bécsi Schatzkammerben, a Szeent Birodalom koronázási jelvényei között. Régi német krónikák Attila kardjának mondják, ma Nagy Károlynak nevezik s míg Fettich Nándor nem bizonyította be kétségtelenül magyar, helyesebben mixhellén-szittya eredetét, szicíliai munkának szerepelt (Die altungarische Kunst, Schriften zur Kunstgeschichte Südeuropa, herausgegeben im Auftrage des Archaeologischen Instituts des deutschen Reiches, Band I. 1942.). Ebben a munkában mint müncheni kard szerepel, hová Hitler a koronázási ékszereket vitette, ma azonban ismét Bécsben van. Mai felirata "Nagy Károly kardja, keleti munka". Csak valahogy ne kerüljön oda magyar szó! Pedig ócsillene, mert hiszen annak a bizonyos mixhellén-szittya műveltségnek, melynek ez a kard egyik kiváló példánya, mi voltunk egyedüli átadói Európának.

Helene Demorlane a "Connaissance des Arts" folyóirat 1960 évi áprilisi számában azonosítja azzal a karddal, melyet Salamon király adott volna a 11-ik században egyik bajor királynak és 12-k századbéli avar munkának tartja. Az avar birodalmat Nagy Károly a 8-ik században maradéktalanul elpusztította és nem létező népnek pedig alkotása sem lehet. Ilyen állítás csak a hagyományos francia történelmi tudatlanság szüleménye, minek ellenére mégis ő közelíti meg legjobban a valóságot. Tudun ajánléka lesz Nagykarolynak, az avarok elleni hadjáratához kötött szövetségekor. A múlt évben lezajlott osztrák kiállításon Bruxellesben mint burgundi munka szerepelt. Mint ilyen munkát mutatja be a LE SOIR napilap 1963 évi október 11-i számában, fényképen, a bécsi igazgató kezében magosra tartva. Így mutatták be annak ellenére, hogy burgundok sohasem harcoltak karddal, még szablyával sem, csak pallossal és hogy a világnak csak egy nemzetének, a magyaroknak kardjai birtak lefelé görbülő keresztvassal. Huszárjainknak felfelé görbülő kosa-ra csak a XVIII. században terjedt el, nyugati befolyásra, mikor is a keresztvas lefelé görbülését gomb pótolta. Bizonyára Kongóban afrikai néger munkának állítanák.

Hiába hasonló a sorsa mindenünknek mi osztrák kézbe került Lisztig és Semmelweisig meg Léhárig. Beszélünk emberi jogokról, azonban még azt a kis jogot is megtagadják tőlünk, hogy magunk választhassuk meg hazánkat. Mert ők választottak és az nem volt Ausztria.

99./ Altheim I. 187 o.

100./ Altheim I. 181 o.-on írja "Attila Etzellé változott és ezzel a germán népek pásztora meg hőseinek atyja lett", hogy

utána hálátlanul megtagadja. 184-ik oldalán azt is megírja, hogy a "Heldensage" alapja szellemi fejlődésüknek. Vagyis az az eposuk, melyet a többi Attilát dicsőítő époszukkal együtt egyedül Attilának köszönhetnek. Ilyenek: Waltharius manu fortis, Niebelunglied, Biterolf, Rosengarten, Etzels Hofhaltung, Klagen, Alatlamal, az izlandi Edda dalok, Thidrekssage és ha a keresztény hagiografia a francia meg olasz mondákban vérengző vadállatot is csinált belőle, mindkét nemzet szellemi életének megindulását egyedül Attilának köszönheti. Német városok meg helynevek tömege emlékezteti a németeket, vele Európát mit kell Attilának köszönniök, Hoy (Hui), Hugnīs (Heigne), Hugniac, Subhugniac, Hayne, Hunelle stb. és a Trier melletti, Igelnél levő diadalívet is neki tulajdonítja a hagyományuk. Az a Donai melletti Hornaig nevű római erődöt is Irnek (Csaba) építkezésének tudja. Neki köszönheti Bern a nevét, az otttartott medvék még mindig az ő emlékét dicsérik és Berlin medvéje sem lesz tőle idegen. S míg Altheim 133-134 oldalain támadja Attila befolyását a német szellemi életnek kialakulására, 194-ik oldalán a világirodalom legszebb gyöngyének ismeri el halotti énekét. Jordanis közléséből maradt reánk, s mert tudtommal magyar nyelven még nem jelent meg, fordításomban közlöm:

Hunok legdicsőbb királya Attila,
Kinek mint nemzője Mundzsuk volt atyja,
Ura volt a leghatalmasabb népeknek,
Ki elsőül birt oly sose volt hatalommal,
Hogy nemcsak szittyákat és germánokat uralta,
De retteget tőle Róma is mindkét uralma.
S mert városaik sorban estek hatalmába,
Nehogy a többit is megprédálja,
Elfogadott sarcot, kérésükre hallgatva.
Azután, hogy a jó sors mindehez segítette,

Sajátjai között, de nem árulásból,
Nem ellenség gyilkától, mulatság közbe
Fájdalom nélkül mult ki orrvérzésbe.
Vajon ki állithatná kimulásnak
Hol semmi helye sincs megtorlásnak?

A világirodalom nem ismer második carment, mely ennyire tömören, olyan kevés szóval és ennyire kifejezően mondana el olyan hatalmas életsorsot, milyen Attilaé volt. Attilaét, melyet csak ellenséges feljegyzésekből ismerünk és ha azokban is olyan hatalmas, vajon milyen lehetett a valóságban? Másrésztől felvetődik a kérdés, hogy ezt a carment nem-e csak az ellenséges irodalom szülte-e? Célja köztudatba vinni, hogy Attila természetes halállal mult ki. Mert ahogy Máttyás király, Attila is, Olaszországból hozott asszonynyal a halált is magával hozta. A feltevés jogos. Az Attilát meglátogató Priskos rétor írásaiból tudjuk, hogy már a görög udvar megkísérelte meggyilkoltatni. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy a világirodalom legszebb carmentjét is Attila inspirálta.

Mint látjuk Priskosz rétor után Jordanis is ismétli Attila szittya királyságát. Attila idejében Szittyaország már nem létezett, így az állítás csak akkor állja meg helyét, ha mint ahogy már előbb mondtuk Attila az elpusztított szittya birodalom uralkodócsaladjának volt sarja.

Thierry Attiláról írt könyve előszavában írja, hogy III. Napoleon levélben kérte fel a catalaumi ütközet részleteinek kidolgozására. Adatok hiányában megtenni nem tudta. Vállalkozott rá azonban Brion. Nem mint ha több adat felett rendelkezett volna, azonban hihetetlen fantáziával kiszínezte azokat a halavány adatokat, melyekre római forrásokban talált. Azokat felhasználva kényte-

len volt megállapítani, hogy a cataulaumi csatának Attila volt győztese. Francia fantáziával nem tudta elgondolni, hogy hatalom ne világlomra és más népek elnyomására törjön, de azt sem, hogy győztes ne ölje halomra a legyőzöttet, jutott arra a megállapításra, melyet egy annyira imperialista nemzet fia egyedül érthet meg : Attila elvesztette lelki egyensúlyát!

Elképzelhetetlen, hogy Aquileja megvívása után Attila szó nélkül tért volna vissza hazájába, ha a Minciónál nem jut valamely megfelelő megállapodásra a pápával. Visszélve Leó pápa jóhiszemőségével, sikerült azután a nyugati császárnak az mi nem sikerült a keletinek.

Brion azt is kiolvasta a római irásokból, hogy Attila Catalaumban az eltávozását megelőző, csatát követő éjszaka elhagyva szekérvárát Aetius táborába ment. Ha ez igaz, akkor már ott kellett Aetiustól olyan kötelező ígéretet kapnia, mely az ellenségeskedés abbahagyására és távozásra bírta és az ígéret be nem tartása miatt támadt azután Itáliára. Erre vall Aetiusnak az itáliai csatától távolmaradása is.

101./ Dümmler 690-ik oldalán írja "Nur Hass und Wiederswillen entgegenbrachte, die ihm ungenüßig die Segnungen der Kultur mitbrachten, in den Augenblicke da sie es hätten vernichten können." A hamisítások áldását?

102./ Dümmler u.o., mi ismétlődik mai napig sok könyvben.

103./ Altheim I. 207 o. azután ugyanattól Hunnische Runnen, a francia Brion.

104./ Kézai 23 o. I. könyv II. fejelet 6 §.

105./ Pertz IV. 131 o. 41 sor "István Magyarország királya hadat indított Fekete Magyarország ellen." Hiába keresünk erre magyarázatot történelemkönyveinkben. De hogyan is írhatnának olyan ország ellen indított háborúról, melyet eltüntettek!

106./ Kézai u. o.

107./ Ennek a reà nem eszmélésnek be nem vallott, de valószínű oka, hogy velünk foglalkozás megfosztotta volna őket annak lehetőségétől, hogy magukat állíthassák Európa megteremtőinek és fentartóinak.

108./ Bár az 1867 évi kiegyezéssel visszanyertük azt az önállóságunkat, melyet állandóan megújított koronázási eskünek odáig is biztosítania kellett volna, uralkodóházunk állt élén annak az aknamunkának, melyet a világ folytatott ellenünk. A közös kiadásokban való részesedés quótájának állandó emelkedése bizonyítja, hogy ennek ellenére állandóan erősödünk, úgy politikai mint gazdasági téren és legjobb uton voltunk, hogy a monarchia államai között, valamennyi téren első helyre kerüljünk. Még néhány nyugodt évtized és nemzeti jövedelmünk nemcsak elérte volna mit Ausztria Csehországgal, Galiciával meg Bukovinával, hozzá Boszniával együtt produkálni tudott. Erősödünk, mert akkor megvolt bennünk az az öntudat és összetartás, melyet önállóságunk rövid ideje alatt maga a kormányzat, emigrációnkban pedig akkori vezetőink lapjaikkal rombolnak. A legutóbb kiérkezett csoportok is ahelyett, hogy az összefogást szolgálnák, élére állottak a szétválásnak. Nagyon mélyre buktunk.

109./ Eredetünk helyéről ugyanolyan keveset tudunk mint a kínaiak saját származásukról. Mindkettő a Sàrga folyóhoz (Hoangho) vezet. Kínára a legtöbb felvilágosítást Sa'matján "Történelmi emlékek" krónikája nyújtja. Összegyűjtötte benne ősmondáikat meg népük-hiedelmeit. Elmondja ősi török és mongol törzseknek a Sàrga folyónál történt keveredését, de mindkettőt amellet egyformán nevezi akkor már kínainak, annak elle-

nére, hogy akkor Kína még nem létezett. Kína kezdődött egy a folyó körül alakult tartománnyal, hogy csak azután szaporodjon Hon-an dus földjeivel, majd a többivel. Ez mind harcokkal, hódítás útján történt. A terjeszkedő mindig a kínai, a támadott, a védekező s visszaszorított mindig a török elem. Mikor azonban a Sárga folyó menti török törzsek egy pillanatra összefognak, Hiung-nu elnevezés alatt, a kínaiak csak nagyfaluk emelésével tudják magukat megvédeni. De a támadás, mely a nagyfal emelését kiváltotta, valamely régi jog visszaállítása szándékára mutat. Kínaiak a törökségről állandóan mint mongolokról beszélnek, akkor is mikor azok kapják országukban a vezetés szerepét, de soha mikor öseikként büszkélkednek velük. Bár fajukban nemcsak ugyanannyi, de több mongol mint török vér volt, mégis a törököknek adják a mongol nevet. Vagyis ajkukon, saját eredetük ellenére, a mongol szó, kitalált lekicsinyítő kifejezéssé vált. Ezek mind arra mutatnak, hogy török öseink egymás leverésére mongolokat használtak összefogás helyett és az abból keletkezett vérkeveredés megoldja a kínai eredet sokat vitatott kérdését is. Ugyanigy történt Mezopotámiában, ugyanez Külső Mongóliában, Turkesztánban, Szlovenszkóban, Horvátországban és Bulgáriában. Ugyanugy semmisítettük meg a bolgár birodalmat ahogy pusztítottuk a kunokat, besenyőket, mind rokonainkat és ahogy végzett velünk Gengis kán. Turáni átok! Ezek mind feldolgozatlan részei multunknak. Súlyos és nagy feladat, mely kínai, legalább orosz nyelv ismerete nélkül nem lehetséges. Es ha itt ott hangzik is egy igaz szó, azt a francia irodalom azonnal ledorongolja. Legújabb könyvüket, J. Blankoff, L'Art de la Russie ancienne is ki-

zárólag a szlávok iránti érzelmi szálak irányítják. Eredetükkel való foglalkozás nélkül nyúl a középbbe, mintha Oroszország öröktől létezett volna és ősi multjuk nem lenne minden részletében turáni türk - vallásukig.

110./ Nagy zavarba jönne emigrációinkban megjelent történelemkönyvünk szerzője, ha az elé a feladat elé állítanák, hogy mondja meg miből állott az a "nagyfoku" 10-ik századbéli francia műveltség, melylyel, szerinte francia hittérítők gazdagították hazánkat. Egyáltalán hol volt akkor Franciaország? De ugyanolyan zavarba jönne az az egyetemi tanárunk is, kit kérdőre vonnának miből állott az a 9-ik századbéli szláv műveltség, melylyel francia nyelven megjelent magyar történelemkönyvében honfoglaló őseinket gazdagítja. De kétségtelen francia és kétségtelen szláv műveltség és nem olyan milyent a Teleki Pál történelmi intézet talál ki. A nemlétezett francia meg szláv műveltségek hangoztatása mindig karöltve történik. Indifferencia meg nagy reklám még a legjobbakaratuakat is megfosztotta a tisztánlátástól annyira, hogy végül még a Nobel díj is kompromittálóvá vált történelmi téren.

J E G Y Z E T E K É S K Ű T F Ő K .
A TURUL.

1./ Németh Gyula, Attila és hunjai, Budapest 1940, 150 o., Altheim, Attila et les hunns, Paris 1952, 10-ik ábra, M. Rostovtzeff, The Animal Style 24 o. I. ábra.

2./ A szarvas üsanyja, a rozsomák üsapja a hun népnek, írja Németh Gyula u.o. Ezek szerint ezt az állatküzdelmet családi jelenetnek kellene neveznünk, mi lehetséges, mert ha a mi sutáinknak nincs is agancsuk, az észak szarvasainak, rénnak, jávornak van. Irániak átvették eredetmondánk mitikumait, náluk azonban kifejezetten küzdelemmé vált. A szarvas nem Mezopotámiaiak állatja. Az ottani eredetmondán szereplő két szarvas régi múlt emléke lehet csak. Hogy milyené megmondja a szarvasok réni jellege, mert réni néhai északi hazánk állatja.

3./ Névtelen 3-ik fejezet.

4./ Constantin Porphyre. De Adm. Imp. 40, magyarul a Magyar honfoglalás kútjőiben. 1700-ban Hübner is így közli genealogiai tábláin, utána Stokvis, Manuel d'histoire et généalogie stb.

5./ Kézai I. könyv 2 és 3 §§.

6./ Austen Henry Layard, Nineveh and its remains, London 1849. Mezopotámiai ősházákra személynevek is emlékeztetnek. Bár Árpád ma csak kis falu (Hartmuth Schmökel, Assur und Babylon, 129 o.), valamikor azonban nagy szerepet játszott Mezopotámia történetében (Weltgeschichte, Berlin 1962, Band I. 580, 594, 596, 615, 621 oo.) Akur pedig ősi neve a mai Mosulnak (Layard I. 18 és II. 245 oo.). Akur a Divék nemzetségnek a 13-ik század elején élt őse, kitől nemzedékrendje kihagyás nélkül vezethető le mai napig (Nagy Iván, Magyar családok, Karácsonyi, ősi magyar nemzetségek a 14-ik század közepéig, Kempelen, Daróczy munkái azután Siebmacher stb.) Nimródöt Kézai Menróth őriásnak, Turóci, krónikacsoport-

jával Nemroth, Nembroth, Nembrothus változatokkal írja.

7./ Kézai I. könyv, 2 és 3 §§.

8./ Kézai I. könyv 1 §.

9./ Névtelen VIII. fej.

10./ Kézai I. könyv IV. fej. 6 §.

11./ Németh Gyula, Attila és hunjai, Bpst.

1940 és Altheim, Attila et les hunns, Paris 1952.

100 stb. oo.

12. Eredeti je a British Muzeumban. Bobula közli képét, A sumér-magyar rokonság kérdése, Buenos Aires 1961 címlapján.

13./ Altheim, Attila et les hunns, Paris 1952, 101 o. és ugyanattól Weltgeschichte Asiens, II. k. 200 o. 32 ábra. Ebben a domborműben kétségtelen bizonyítékát látja fajunk oda-terjedésének, hol a szumirok voltak otthon. Ma már az egész tudományos világ elfogadta türk eredetüket, csak mi magyarok tagadjuk.

14. Munkái megjelentek a Corpus scriptorum eccl. latinorum sorozatban.

15./ Dr. Bobula Ida feljebb jelzett munkája.

16./ u.o. 75 o.

17./ Rozsomáknak jó felvételére először Walt Disney "Fehér puszta" filmjében találunk, a stockholmi állatkert pedig élő példánya felett rendelkezik és egy osztrák erdőmester állítólag tenyésztésével próbálkozik vagy próbálkozott. Ugrálva halad, így súlya mindig egyszerre esik mindnégy lábára. Ennek köszönheti, hogy nem süllyed mennyire más állat, így elérheti a nála gyorsabban haladókat is. Fára valóssággal szaladva mászik és meglepő látni, hogyan menekül ez elől a 12 kilos állat elől egész farkascsohada. Étvágya kielégíthetetlen. Kis súlya ellenére néhány óra alatt elfogyaszt egy nála tízszer súlyosabb rénszarvast, mi kedvenc pecsenyéje. Mikor teleette magát, kikeres két

megfelelő közelségben álló fát és azok között átpréselve magát ürül ki, hogy újra kezdhesse. Vitalitása egyedülálló. Mindig jókedvű, azért állatkerteknek legnagyobb szenzációja. Különös, de az állatok két legvadabbja, a rózsomák meg a pàrdúc szelidíthető legkönnyebben. Egyedüli nagy emlős, melynek elülső lábai térdben előretörnek mint madárlábak, azért is mászik egészen meglepő könnyedséggel fára. Epen mert két különlegesség jellemzi, térdben előretörő láb és bogárszerűen előretörő vékony lábak, gondolom, hogy irániak pàrducdiszei, mert elülső lábaik mind előretörnek. Turán pàrducainak keveréke Attila rózsomákjával és honfoglaláskori sirjainkból előkerülő állatmotivumok pedig, előretörő bogárlábaikkal, rózsomákot ábrázolnak. "Nemzeti önállóságunk" szomorú korszakában egyik kiváló költőnknek, Zempléni Arpádnak emléke feledésbe ment. Büne volt erős nemzeti érzése, mely bűnét tetőzte azzal, hogy egyik kötetét Turánnak szánta. Annak egyik szép költeményében szerepel rózsomák; legujabban pedig a Bruxellesben megjelenő TURÁN-SUMIR SZEMLE-ben egy most élő nemes arcélű költőnk, Boros Béla irt szép verset a rózsomákról.

18./ Benepusztán, Kácskemét határában előkelő harcos lovassirját tarták fel, melyről a veletalált pénzdarabokból kétségtelenül megállapították, hogy a 10-ik század második felében hunyt el (Fettich Nándor, Die Altungarische Kunst, Berlin 46 o.). A leleten feltűnő, hogy bár a sirbatétel közel egész századdal követte honfoglalásunkat, kifejezetten Attila harcosainak jellegét viselte, úgy ruháiban mint fegyverzetében. Egy vele talált szíjvógen olyan ugrálásra alkalmas négy szíjcselábakkal bíró szárnyas griff látható, mely erősen emlékeztet rózsomákra, mégis azzal a különbséggel, hogy a benepusztainak feje kampósorru madáré. Utóbbi azonban nem mond semmit, ezek a griff ábrázolásoknak szokásos elkeveredé-

sei. Fettich XXIV., XXXI. és XXXIII. ábráin több ugyanilyen mintáju, magyar területen talált szíjvéget mutat be. A benepusztai szíjvéget a blatnicai kardon levő mintával összekötik indamotívumok, melyek újra fellelhetők a belgiumi muyseni (Malinnes mellett) szíjvégen (II. ábra). Ez utóbbit a bruxellesi múzeum, alighanem tévesen mint meroving korbelt tartja nyilván. Valószínű, hogy a kecskeméti pusztára Bene nevét az odatemetett vitézről kapta. Továbbkeresve, a név alapján, Heves megyében, a Mátra alján, egy Bene vitéz emelte erődre találunk. Azzal szemben állt a ma már nem létező ilyen nevű város, helyén áll Mátaraháza. Különösen közel hozza a hevesi Benét a kecskemétihez az, hogy ennek a várnak tulajdonosa az Aba (Csaba) nemzetség volt, mely le származottja Attila népének. Turócmegyében pedig, mi az Aba nemzetségnek volt hazája, középkori levelek megemlékeznek egy már akkor nem létező, eltűnt benéről, kinek ott birtoka volt, vagyis a név végigkíséri ezt a nemzetséget eredeti hazájától egészen a kecskeméti pusztáig. A kecskeméti sírlelet bizonyítja, hogy bár az Aba nemzetségbeliek ~~feltehetően~~ *hevesiek* váltak, nem hagyták el öseiknek sem ruházatát sem fegyvereit, sőt megőrizték Attila ősöknek Turul totemét is, a rozsomákot. Ezekre további, sőt döntő bizonyítékot nyújt néhai felvidékünkön, Zemplénben, a mai hatalom által feltárt pompás vezórsír, melyről az ottalált fejedelmi, koronagok és "Attila kard" megmondják, hogy Árpád atyjáé, Ámosé volt. Ugyancsak Attila szittya népének fegyverzete és díszei kísérték. Vagyis a két harcos, a kecskeméti és a zempléni ugyanabból a környezetből származott. A különbség hogy mikor Benepusztára csak a honfoglalás révén került Magyarországhoz, addig Zemplén már előbb is magyar terület volt. A többi ugyanazt ábrázoló szíjvég kik után maradt fenn,

nen tudhatjuk. Ugyanugy lehettek a honfoglaló "kun"-oké mint volgakanyarbelieké.

19./ Bàn Aladár, A medvetisztelet a finnugor népeknél, Ethnografia 1913, azután J.G. Frazer, The Golden Bough, Part V. Spirits of the Corn II. London 1912, Munkácsi Bernát, Vogul népköltészet gyűjtemény III. kötet, Medveónekek, végül Gàbori Miklós, Napfényes Mongólia, Budapest 1961, 245, 275 o. és sok tanulmány különböző nyelven. Mennyire begyökeresedett az aleman népbe Attila tisztelete, bizonyítja az a medvetiszteletük, melynek kiirtására, élén szeent Gallussal a keresztény térítőknék egész tábora szentelte életét. Az sem véletlen, hogy az ottkelt X. századbeli Waltarius manu fortis hősköltemény, mert aleman talajon született, Attila feleségét Ospirinnék nevezi, mi ó-germán nyelven medveistennőt jelent. Így Bern neve és medvéi is Attila emlékek és Berlin medvéje sem lesz attól idegen.

20./ Németh Gyula, Attila és hunjai, Budapest 1940, 150 o., Altheim, Attila et les huns, Paris, 1952, 100 o. és másutt.

21./ Gàbori Miklós, Napfényes Mongólia, Budapest, 1961.

22./ u.o. 245 o.

23./ Kézai I. könyv, II. fej. 6 §. Szabónak ottani fordítása ellentmond Attila eredetmondájának, mikor az "avis" szót madárnak fordítja.

24./ A latin "banerum" szó kizárólag hadilobogót jelent s ha ebben az esetben cimert is ért alatta, ugyhiszeem helyes lenne mindig elébe tenni a "hadi" szót is.

25./ Mátvás király különös vonzódást tanúsított Turóc, benne Szklabina vára iránt. Mindgyárt trónra kerülésekor megszerezte Pongrácztól, sturóci kiskirálytól, azután adoztatta, javitgatta, díszes gótikus várkapolnát emelt benne, de megszorulván, kincstárnokának, zálogkép átengedte, de első lehetőségekor visszaszerezte. Azután Árva mellé fiának, Corvin Jánosnak adományozta.

Igy egyesült még egyszer, de utoljára ez az egymáshoz tartozó két terület. Máttyás királynak sokat kellett otttartózkodnia, mert turóci birtoklását a nép mai napig emlegeti. Sőt ha hitelt adhatunk a két ismert népballadának, János herceg anyja a rákói kovácsnak leánya lenne, kihez Máttyás női ruhában járt el - írja Ernyey József "Turóci várhelyek és Szklabina, Budapest 1923" 14-ik oldalán.

Máttyást Attila tisztelete vonzotta a "Turul" földre!

26./ Endlicher, Rerum Hungaricum Monumenta Arpadiana és Podhraszky József, Chronicon Budense.

27./ Ipolyi Arnold, Magyar Mythologia, Pest 1854, 264-ik o. Máttyás király csodatáltosát ott "Holdas"-nak nevezi, mely holdjával a legsötétebb éjszakát is bevilágította. A Kampi nevet annak a híres vitéznek adja, ki a lovat, mikor eltűnt visszahozta. A továbbiakban azonban a napot és holdat ő is a székelységhez köti. Thaly Kálmán írja, hogy a Rákóczi korban a németek a székelyeket holdra és napra eskették, mert csak az azokra tett esküket tartották be.

28./ Névtelen V., VIII., XX. stb. fejezetei Mik rámutatnak arra, hogy mikor régi okleveleink egy családra a "de genere Turul" kifejezést használják, azt fejezik ki, hogy Attila származékai.

29./ Kézai II. könyv I. feje. 4 §.

30./ Ahogy először IV. Béla akkor kedveskedik Vágvolgy székelyeinek ezzel a "székely", vagyis régen, magyarokat megelőzően már ottszékelő elnevezéssel, mikor megfosztja őket fejedelmüktől, Bogomértól és maga számára akarja őket megnyerni (F.IV/3, 547 o.), ugyanígy akkor használja hazájukra a "Turul" elnevezést, mikor megalapítja a Turóci prépostságot és ahoz akarja a lakosságot átpártoltatni Bogomér fejedelem ősi egyházától, Szeent Máriától. Ugyanezt teszi mikor el akarja velük fogadtatni Turóc várát az ő paran-

csára emelt Zniót, Bogomér Visegrád vára helyett. Akkor ezeket is Turuli Apátságnak és Turuli várnak nevezi (F. V/2, 424 o., VI. 281, VII/1, 332, H.O. VI. 65 és VIII. 428 oo.). És mikor Erzsébet királyné 1274-ben megjutalmazza Hunt Pázmán nembeli Ivánka fiát, Andrást, amiért Znió várában töltött fogsága idején is hű maradt hozzá, fogságának ezt a helyét is "turuli"-nak nevezi (F. V/2, 217 o.). Tudjuk, hogy a Turul csak Attilának volt cimere, nem magyaroké, Attilával pedig szorosan összefügg a székely kérdés, annak egész múltjával, eredetével. Ahogy egyik oldalról ez a Turul elvezetés világosan rámutat Turóc Attila múltjára, másik oldalról ugy nyugati mint keleti, azután magyar meg székely emlékek őrzik olyan pannóniai területnek emléket, melynek múltja Attilával függ össze, ahogy azt az előbbiből láttuk. A kettőt mindmáig csak azért nem kapcsolták egybe, mert történetíróink a leg gondosabb figyelemmel zavarták össze és tüntették el mindezeket az emlékeket. A székelyek berendezkedése, szokásaik, törvényeik mások mint honfoglaló ősainké - ha eredetileg közösek is voltak. Ez szétválásukra majd újabb összehasonlításukra mutat. Krónikáink szerint nyugatról kerültek Erdélybe, pl. Kézai Simon mester írja "Maradt volt még a hunokból háromezer ember, kik a krimhildí csatából futással menekültek, kik is félvén a nyugati nemzetektől a Sziklamezön maradtak" (Első könyv, IV. fejelet 6 §.), Márk krónikája (Bécsi képes): "Székelyek félve a nyugati nemzetektől Erdélybe vonultak" és így tovább, valamennyi krónikánk ír Sziklamezőről Erdélybe áttelepedésről. Hóman csak annyit koncedál, hogy Biharban laktak előbb, azonban szót sem említ a Vág völgy székelyeiről, a somogyiakról, tolnaiakról, baranyaiakról, hol még valami kis ispánságuk is maradt stb. - mivel szemben I. 12" oldalán lehetetlennek tartja, hogy ősi

hagyományuk, mely szerint Attila népe voltak, alap nélkül lehessen és erdélyi településüket legkorábban a XI. század elejére teszi. Ez az időpont pedig összeesik Koppán leverésével, a magyarság első szabadságharcával, melyet Szent István, Ferenc József módjára idegen csapatokkal vert le. Mindebből látjuk, hogy bihari tartózkodásuk nem volt kiindulás, csak utközi átmenet. Különösen, mert hiszen krónikáink világosan írják, hogy Sziklamezőről mentek Erdélybe, mely hely pedig a sík Biharra sehogy sem illik. Történelmi emlékeknek, a nem tetszőknek kihagyása ugyanoda vezet mint kihagyása nem tetsző számoknak számsorokból. Meghamisítja az egész eredményt. Hogy Turóc hányszor szerepel, vagy csak hogy Turul néven egyáltalán szerepel, Hóman szót sem említ. Sőt megerősíti azt a téves hitet mintha ez a számunkra annyira fontos Turul szó először krónikáinkban kerülne említésre. Történészeink kihagyták egyértelműen könyveikből mindent mi nem felelt meg szándékaiknak és beléjük vettek olyan állításokat, melyeket a vonatkozó korbéli levelek megcáfolnak. Főleg bevettek, ha azok hátrányosak reánk, mi pedig központi irányításra vall. Mert ne felejtsük, hogy a kormányzatoknak hatalma történészek felett óriási. Teljesen elzárhatja előlük az érvényesülés lehetőségét és tőlük függ kapnak-e nyomdát. Véletlen tanuja voltam, mikor Hóman, miniszter korában, a legélesebb szemrehányásokat tette Ernyeynek, amiért néhány igen enyhe, de igaz szót mert írni a magyarországi német múlt-ról, mely egyáltalán nem dicső. "Te kompromittáltál engem" mondotta és Ernyey többé nem kapott nyomdát, Hóman még egyetemi előadásaitól is megfosztotta. Az ismertetett feltételeknek kétségtelenül csak néhai felvidékünknek a Karásonyi vonaltól északra eső része felel meg, ahogy azt a Századok 1901, XXXV. évf. 1039 stb. oo.

Halvány vonások hazánk szent István korabeli határaitól írt kitűnő tanulmányában ismerteti. A történelem sokkal, de sokkal kevesebb bizonyíték ellenére fogad el kétségtelennek sok dolgot - amint a kedvezményezettek érdekéről van szó. Nyugodtan elfogadhatjuk ezt is néhai felvidékünk multjából. Különösen, mert minden egyéb magyarázat beleütközik kétségtelenül bizonyítható adatokba, mi pedig történetírásunk csödjének azt a folytatását jelentené, melybe került. Avagy nevezhető-e másnak mint csödnök olyan történetírás, mely egyik országrésznek történetét mai napig sem volt képes megírni? És ahhoz, hogy állíthassa mi- ket állít, kénytelen saját krónikáit diskreditálni.

Azonban nemcsak a Turul szó szerepel megkapó erővel néhai felvidékünk multjában, de az ugyanazt jelentő medve is. Címere a szepesi "Tizlándzsás Szék"-nek, ugyanugy Árva vármegyének. Turóc ösi címerét olyan gonddal tüntették el, hogy nem tudjuk mi volt, miután azonban egy ugyanazon területet képezte Árvával s azét ismerjük, bizvást vehetjük, hogy az is medve volt. Trencséné fára kapaszkodó kecske, vagyis ugyanaz, mire Árvát korcsosították és volt, míg Szontagh a Sürgöny hasábjain nem bizonyította ba kétségtelenül, hogy ösi medve alakult bäránynya. Medve az összes Divék nemzetségbeli családok címere, ugyanugy a turóci nemes jobbágyfiuké részben, bär nem belőlük származtak, de tették a Majthényi meg Kosztolányi családok is, csak mert arra a vidékre kerültek. Liptó ösi családainak egy része is medvét használt címerül, mint Liptayak, Matyasovszkyak stb. azután a cseh Uzda egyes ivadéakai, mint Dávidok. A Divék föld déli szegélye alá telepített cseh Ludány nemzetség számára Mária Teréziának közülük származott hírhedt levéltárosa, Raksányi Alám ahhoz a hamisításhoz, melyben szláv multat ad Turócnak (W. VII. 207-208 oo.) 1130-ról medvés címet hamisított (F. II. 81 o. és mindkettőre Karácsonyinak hamis

levelekről írt munkája - ott hol igaz valami, minek hamisítani? Továbbá Tagányinak a Nyitra-megyei Közlöny 1885 dec. számában, valamint a Turul 1886 évf. 163 o. közölt cikkei.) A hamisítás vadászjelenetet ábrázol, de Tagányi egész csomó olyan címerlenyomatára talált, melyeken a Divék nemzetség címerének pontos mását használta. Koroson levő sirkövére azonban az általa 1130 évre hamisított címert faragtatta, annak ellenére, hogy akkor még címereket nem ismertek, csak totemjeleket. Ugyanígy terjedt a medve tovább délre más családokhoz is. Bár cseh eredetű a Korossy család iparkodik magáévá tenni a Divék címert és használja, hogy mellette Divék nemzetségbelinek is mondja magát. Ugyanezt teszik a tőkésujfalusi Ujfalussyak. És bár a Berényiek multja a 13-ik századba vezet és magyarok, mókusuk pedig ismert címereink egyik legbájosabbja, mégis a Divék nemzetségnek medvés címerével is éltek. A Gutkeled nemzetségből származó Zeleméry László Koroson halálozván el, saját, közismert, ékeket ábrázoló címere helyett a Divék nemzetségnek medvés címerét vésette Koroson levő pompás sirkövére. Mindezeket báró Forster Gyula "Koros és a Berényiek", Budapest 1927 könyvében bőven tárgyalja.

31./ H.O. VIII. 427 o. Benedek magát "turuli" prépostnak nevezve, követeli, hogy Bodomér özvegye örökösei neki adják bossányi hagyatékát, melyhez özvegyi jogon jutott.

32./ F. V/2, 217 o.

33./ ~~E~~rtekezések a történelemtudományok köréből, Fejérpatakytól Kilmán király oklevelei, XV. kötet, 5 sz., 65 és 69 oo. Többek között II. András 1224-ben, IV. Béla 1253-ban és 1260-ban, V. István 1284-ben nevezi a területet Turchnak, F. V/1, 314, VI/2, 385, X/3, 277, Knauz I. 605 oo. De még 1332-ben is Marcus comes magát "officialis de Turch" mondja stb.

34./ F. V/1, 314 o.

35./ Malyusz 38 o.

36./ Fekete Nagy Antal, A Szepesség területi és társadalmi kialakulása, Budapest 1934, Szepesi Emlékkönyv, Szepesváralja 1888.

37./ IV. Béla Hunt Pázmán nemzetségbeli Ivánka fiát, Andrászt bizta meg Znió vár emelésével, azzal, hogy az örökre a király rendelkezésére maradjon. Mi alatt nem tulajdonjogot kell érteni, hanem, hogy ne Sziklamező fejedelmének de a magyar királyoknak álljon rendelkezésére azon a nekik idegen területen. Mi nem gátolta meg Károly Róbertet, hogy abban a pillanatban mikor a Forgáchokra már nem volt égetően szüksége, elvegye tőlük F. IV/2, 273 o.

38./ F. IV/2, 206, 366-è oo. Ghymes várának építési idejét egyetlen levél sem közli. Abból azonban, hogy alapterülete megegyezik úgy a dunamenti Visegráddal mint Znió várával, megállapíthatjuk, hogy ugyanaz a Hunt-Pázmán nemzetségbeli Ivánka fia András emelte, ki Zniót, így építésének ideje összeesik azoknak építési idejével, vagyis csak röviddel követte a tatárjárás idejét.

39./ 1243-ban IV. Béla a szepesség székelyeit "Tíz-Lándzsások Széke" elnevezés alatt egy bizonyos területre tömörítette, hogy a szabadon maradó részét magyar felségjoga alá helyezhesse, F. IV/2, 273 o. Hogy Szepes lakóssága volt egyike az elsőeknek, melyből a királyok Erdélybe telepítettek bizonyítja, egy eltűnt, csak irásokban ráemlékező régi ottani szék, F. V/3, 273, A. O. XII. 622, 633, 644 oo., azonkívül az Erdélyben ma is fennálló "Szepsi szék".

40./ ifj. Kubinyi Miklós : Árva vára. Znióról pedig F. V/2, 206, 366 oo.

Doncs mester ki több mint három évtizeden át állt a zólyomi királyi uradalom élén, 1330-ban a tulajdonában levő Stridó várat a Muraközben és Csáktornyt elcserélte Komárom vár és

és tartozékaik; uradalmai meg falvai ellenében.
(A. III. 31-32 oo.)

Komárom már akkor is az országnak legjelentősebb erődítménye volt és Károly Róbert cseréiben mindig érvényesült egy nem szelídnek nevezhető nyomás, így ez a csere fényt vet Stridó meg Csáktornya értékére. Századok folyamán sok hatalmas birtok alakult és sok birtokot cseréltek el királyok, de valamennyi között alighanem ez a legjelentősebb. A levélből megtudjuk, hogy Stridó és Csáktornya várakat, tartozékaikkal, vagyis valamennyi hozzájuk tartozó uradalmakkal a Balassák Arva várért kapták cserébe, mi, rámutat arra az óriási értékre, melyet Arva vára képviselt a Divék nemzetség Visegrád várának leltőzéséhez. De rámutat arra is, hogy még ez a nagy érték sem volt elég hozzá, hanem a már meglevő Blatnica, Szklabina, Nyitra várakat is még bővíteni kellett két odatelepített ellenséges nemzetségen kívül, két további vár emelésével.

Igy adták el a magyar Balassák néhai felvidékünk magyar multját magyar királynak, szlávok számára.

41./ Kézai, függelék, I. fej. 15 § és Karácsonyi János, Ősi magyar nemzetségek a XIV. század közepéig.

42./ Csermeny nemzetségbeli Lőrinc atyja, Lőrinc 1279-ben mint "Bohemus" kerül említésre, H.O. VII. 174 o.

43./ Visegrád leírása Lehoczky Tivadartól, az. Archaeologiai Értesítő 1893 évf. 346 oldalán. Ő is megemlékszik az udvarán található nagyszámu épületmaradványról. Katonai részletes térkép 1:75,000, Zone 10, Kol. IX. 860 m. magas sziklabércének neve Zsiár, vagyis Sár, mi székelyeknél sast jelent (Turul 1891, 112 o.), magyaroknál felázott talajt és miután tar talaj akkor is felázik, ha hegyoldal, régi neve a Bécs melletti Kahlenbergnek Sárhegy, de az erdélyi Háromszékben levő "Sárhegy" sohasem sáros, mert

dus erdőkkel birt, ellenben sasok fészke, így ott sast jelent. Magyaroknál azonban emberekre használva is kopaszt jelent. Így nagyon kérdéses, hogy Szár László, kit komoly bizonyítékok nélkül szokás Szent István fivérének mondani nem volt-e éppen atyjával, Szár Szerénddel együtt, Attila származékainak azon részének ivadéka, melyből Árpád szakadt. Ha lemenője lett volna Árpádnak kétségtelen, hogy a magyar nép nem fogadta volna el Orseoló Péternek, majd Aba Sámuelnek uralmát és Gizella iparkodása az Árpádház köpusztítására nem vezetett volna célhoz Vazul lehetetlenné tevésével. Avagy Gizella csak azért tette volna mert szerette az embereket megvakítani? A fiatalokon kezdte volna nem az öregeken. Es ha ez a "Szár" szó kopaszt jelentett volna, ahogy írni szokás és nem külön származást, miért szállt volna az át a fiatal Bélára is? Kopaszan jött volna a világra? Pedig I. k. 234 oldalán még Hóman is használja ezt az epitheton ornans-át. 1474-ben Máttyás király 4 lipitói községet adományozott a Szmrecsányiaknak, egyiknek neve "Sár", annak ellenére, hogy nem mocsaras, így ott is sast jelent. A Divék nemzetség családfáján 1348-ban Bálint felesége Saár Makica. Mi azért különös, mert akkor még családneveket nem ismertek. Ez a "Saár" név is rámutat Visegrád Zsiár hegyére, mi ugyancsak Divék nemzetségből való származást jelent. F. IX/1, 915-91 oo. és Turul V. 115 o.

44./ Történelemkönyveink IV. Béla turóci menekülési helyéről Znióvárat írják. Azonban 1241-ben nem nyújthatott menedéket egy 1251-ben épült vár! F. IV/2, 206 és 366 oo.

Wertner Mór, A magyar nemzetségek a XV. század közepéig, Budapest 1891, két előforduló tag alapján a Turult mint nemzetséget említi, azonban Karácsonyi nemzetségekről írt munkájából kihagyta.

J E G Y Z E T E K É S K Ű T F Ő K.
HONFOGLALÁS.

1./ Hunfalvy, Ethymologia.

2./ pl. Kn. I. 238 o. és másutt, mi már azért is lehetetlen, mert Zólyom nem volt megye, többek között még 1290-ben is a király zólyomi "uradalmához" csatol földeket Turócban a cseh Rechkéiből (W.10.1.) és mikor III. András 1293-ban Turócot meg Liptót a maga hatalma alá iparkodik helyezni, azokat is zólyomi "uradalmához" csatolja.

3./ Történelemkönyveink Horváth Mihályig, a a magyar multat kiforgató Legenda Minor alapján íródtak. Ahogy Horváth Mihály, ugyanugy Rosthy Kálmán, hősileg vett részt a szabadságharcban, hogy utána a Habsburgokat kiszolgáló Legenda Minor alapjaira helyezkedjenek mint papok és történetírók. Egyedüli kivétel Rudnay Lőrinc, ki bár a római Collegium Germanicum Hungaricumnak volt jeles növendéke, mi biztos utja volt püspökségnek, egy plébánia falai mögött találva a keresett menedékre, 48-as multjának feláldozását megtagadta. Látszik, hogy Esztergom megrágalmazott hazafias építőjének, Rudnay Sándor biborósnak volt unokaöccse!

4./ Magyar Vármegyék és Városok sorozatban Nyitra vármegye 495 o.

5./ F. VI/1, 325-7, Kn. II. 352 - 3 oo.

6./ H.O. VI. 454 o.: "András Isten kegyelméből Magyarország királya üdvözli és kegyéről biztosítja az esztergomi érsekség hílkóit, Esztergom várunkéival. Mindezeknek a népeknek de ugyanugy az esztergomi érsekségnek is, meg a vármegyének és Irizlaus meg Barleus grófoknak, híhiveinknek tudomására hozzuk, hogy eme Irizlaus meg Barleus grófokra ruháztuk állandó képviselőtünket, ti pedig fogadjatok és tiszteljétek őket ugyanugy mint saját személyünket és viselkedjétek velük szem-

ben hűséggel. Vármegyék jogai is töletek erednek, ahogy általában minden jognak ti vagytok forrásai, jogaitokat pedig ezentúl iathállatlannul gyábktekhajátok. 133. jgn. "29."

7./ 1300 okt. 1. H.O. VI. 462 o.

8./ Hóman I. 625 o.

9./ W. VI. 484 és 490 oo.

10./ H. oklvt. 184, Kn. II. 538, 591 oo.

11./ Pór Antal, Trencsényi Csák Máté 1260-1321, Budapest 1888.

12./ Hradszky, A szepesi "Tíz lándzsások széke vagy a Kisvármegye története", Lócse 1895.

13./ Legalaposabban Amedée Thierry foglalkozik vele.

14./ Dümmler 38 o., nemcsak a Legenda Minor hitelét támadja meg, de bármennyire is iparkodik alacsonyítani a magyar multat, mégsem fogadja el valónak Piligrimmnek azokat az állításait, melyekre történészeink alapítják hogy Magyarországon téritett volna és miután regisztrálja, hogy Einhardus annaleseiben még 822-ben is beszél azokról az "avarok"-ról kik Felső Pannóniában laktak, megállapítja, hogy Tudun uralma ott folytatódott. Az "avar" szót pedig nem kell túlkomolyan venni, az csak Dümmler toldása.

15./ Ahogy Pertz I. 183 o. közli, az egykoru Einhardus írja, hogy Nagy Károly a Duna balpartjáról az összes avarokat átvette a Dunán; így is történt a valóságban. Az a szláv állítás hogy maradtak volna a Nyitravidéken csak történelmi jogunk csökkentése érdekében történt közönséges kitalálás - mit Dümmler iparkodik alátámasztani.

16./ Pertz I. 186, 222, 352 II. 139, V. 419, VI. 169 stb. oo.

17. Pertz I. 199, 355 stb. oo.

18./ Pertz I. 192, 355 stb. oo.

19./ Thierry I. és II.

20./ Ann. Mettens 803, ANN. Einhardi 811, Verbrüderungsbuch v. St. Peter Ed. Karajan 36, 3.

- 21./ Eugen P. ad Chag. ann. 826.
- 22./ Chavannes Eduard, Documents sur les Tou-Kiou (turcs) Occidentaux 1903, 264 o.
- 23./ Alföldi, A kereszténység nyomai Pannóniában a népvándorlás korában, Budapest 1 16 o.
- 24./ Pertz I. 50,76,II.140,V.35,106,VI.172 stb.
- 25./ Pertz IV.65 "egy régiről meg egy újról" IV.129 o. Szent Adalbert Prágából jövet, iparkodva Géza fejedelemhez, a "feketén" keresztül megy, IV.615 "két különböző Magyarországra indulnak a küldöttek" VII. 62, I. bek. "az a magyar nép a Duna partján lakik" szavakkal ki-lömbözteti meg a honfoglalókat az északiaktól stb.
- 26./ Pertz IV.131. Aldemari hist. liber III. 41-ik sor.
- 27./ A magyar honfoglalás kutatói, Budapest 1900, 113 o. "A turkok pedig **azekkel** a nemzettekkel határosak: nyugaton Frankország, észak felé Lengyelország, dél felé Nagy Morvaország, vagyis Szvatopluk néhai tartománya, melyet a turkok teljesen elpusztítottak és elfoglaltak. A horvátok pedig a hegyeknél határosak a turkokkal". A császári történész ezekben nemcsak állapotot közöl, de azt is hogyan történt. Volt egy honfoglalás előtti Magyarország, mely Szvatopluk országa ~~meg~~ Lengyelország között terült el, mely azután leterjedt mint eredménye a honfoglalásnak, Horvátországig. Figyelemre méltó, hogy nyugatra Frankországról beszél, vagyis frankoknak (német-szászoknak) tudja azokat, kikkel Árpád a Zobornál ütközött, nem morváknak. A "nagy" szóval pedig azt fejezi ki, hogy Morvaországnak csak azt ismeri el, mi felett Szvatopluk önállóan uralkodott. A két Magyarországnak folyománya, hogy két fejedelemről is kell beszélnie, a második Fajcz, minek meg természetes folyománya, hogy nevét felhasználták krónikáink diszkreditálására.

28./ Budai krónika: "és azokból a hunokból kik Krumhild csatájából megmenekültek 3000 viszatért Pannóniába, hol a Sziklamezön találtak otthonra".

29./ Névtelen II. és XIII. fejezetek.

30./ Névtelen III. fej. "Mivel hát az àlmodást magyar nyelven àlm-nak mondják s az ő eredete àlm, által vala megjósolva, azért nevezték magát is Almosnak."

31./ Hóman 115 oldalán forrásukul Georgion Hamartolosz krónikájának X. századbeli folytatását s más bizanci krónikákon kívül az Annales Fuldaensis adatait használja.

32./ Pertz III: 279, V. 110, VI. 173, 179, 354 stb. oo.

33./ Helmolt Weltgeschichte.

34./ Hóman I. 116 o.

35./ A magyar honfoglalás kutatói, Bpst. 1910.

36./ Fettich Nándor közlése.

37./ Fettich Nándor, Der sogenannte Säbel Karls des Grossen, Die altungarische Kunst, Schriften zur Kunstgeschichte Südosteuropa, herausgegeben im Auftrage des Archaeologischen Instituts des deutschen Reiches, Band I. 1942.

38./ Pertz I. 183 stb. oo.

39./ Tóth Zoltán, Attila's Schwerth.

40./ Fettich Nándor, A honfoglaló magyarság. fémmivessége, 59-ik tábla.

41./ l. 37-ik jegyzetet.

Z Á R S Z Ó.

1./ Attila és hunjai, Budapest 1940, 229 o. azután Ebert s sok más.

2./ Knieschek, Der Streit um die Königshofer und Grüneberger Handschrift, Prag 1888.

3./ Eckhart Sándor, Attila és hunjai, 148 o.

4./ Foyta István, Honnan származunk, Mit adtunk a világnak, Kik rokonaink, Buenos Aires 1961, azonban csak most, a "vezér" cím felvételekor dobta piacra. 19 oldalán nem tudja, hogy

Marczali Henrik már megírta angol nyelven, hogy a Magna Charta és Arany Bulla egyidősek. Es nem tudja, hogy erre német oldalon milyen méltatlankodás tört ki "ők merik magukat az angolokkal egy niveaura helyezni, kik mindent, alkotmányt műveltséget, államiságot nekünk köszönhetnek." Mely méltatlankodás mellől, ebben az esetben is elmulasztották megmondani, mikor és hol volt olyan műveltségük, melynek áldásában minket részesíthettek volna.

- 5./ 54-ik o.
- 6./ pl. a British Lexikon.
- 7./ Kusan, Chioniten und Hphthalien, Klio XXVI. k. 1933, 336-346 oo.
- 8./ Hóman II. 17.
- 9./ Thaly Kálmán, Hagyományos ősmagyar emlékek, Századok 1886; Attila és hunjai. 188 o. Hóman I. 585 o.
- 10./ Hóman I. 75, 124 o.
- 11./ Jedlicska Pál, Kiskárpáti Emlékek 346, 347; Turul 1930. Ellach Attila legidősebb fia.
- 12./ Romhányi megyei levéltároshites példánya másolata birtokomban van.
- 13./ Ligeti Lajos, Attila és hunjai 17 o.: "Az azonosság feltevése lassan begyökeresedett a tudományos köztudatba, anélkül, hogy a tudományos kritika tűzpróbáját kiállotta volna".
- 14./ Kézai Krumhild csatájának nevezi.
- 15./ Attila és hunjai, 29 és 141 oo.
- 16./ u.o. 166 o.
- 17./ Moniteur 1792 okt. 2. A franciák a mai napig is Attilára hivatkoznak mikor elkövetnek olyan szörnyűségeket, amelyeket ők követtek el a magyar internáltakkal az első háború alatt, de amelyeket humanizmusnak neveznek.
- 18./ Priskos rétor Attilát királyi szittyának mondja. Ez helyes elnevezése népének is, nem hun.

Személy és tagymutató a III. Kötetben.

László Gyula, Östörténelmünk legkorábbi szakaszai, Budapest 1961, rendkívüli tudással és körültekintéssel írt munkája csak ennek a kötetnek befejezése után jutott kezembe.

Hézagpótoló mű. Multunkat annyira kiforgatták, hogy azt tisztázni csak archaeologiai kutatásokkal lehet. Egyik ország sem áldoz annyit az ösmúlt feltárására mint a Szovjet Unió. Részünkről ezért nagy dicséret illeti, mert hiszen multunknak nagy része játszódott azon a területen melyet feltár. Azonban hiábavaló lenne szorgalom, iparkodás, tudás, ha a nyugat nem kerülte, sőt alacsonyította volna állandóan mindazt minek egész jelenét, elsősorban műveltségét köszönheti. Így és csak ezért maradt minden csak mostani feltárásra. László művét ennek a gazdag anyagnak, minket érdeklő része feldolgozásának szánta. Az anyag olyan óriási, hogy idáig mégcsak kis részét sikerült tudományosan feldolgozni, szétszórt óriási területen fekvése miatt megtekinteni pedig szinte lehetetlen, de nem is szükséges. Tökéletes tájékozást nyújtanak a feltárt részekről ismertetések. Művét a szerző sok fentartással teszi közzé. Nem győzi ismételni, hogy további feldolgozások meg feltárások még változtathatnak a képen.

László művét abban a határozott meggyőződésben írta, hogy a finn-ugor népcsaládba tartozunk és multunkat kizárólag annak keretében keresi. Bizonyos, hogy ez a terület annak bölcsője és bizonyos, hogy multunknak nagyrésze ott játszódott le - de hogy egyuttal bölcsője-e a mi legrégibb multunknak is, nagy kérdés.

Kétségtelen tény, hogy sokkal keletebbre, Észak-Kínában, a Sárga folyó mentén, Kína már első alakulásakor török fajuakra talált és az is, hogy az a faj a mienk volt. Az volt az a bizonyos hiung-nu nép, mely ellen Kína nagyfálat emelte. Krónikáinkat sem lehet teljesen mellőzni. Azok pedig néhai mezopotámiai lakó-

soknak mondanak minket és hogy igazat írnak, bizonyítják Attila eredetmondájának Tell-Halában meg Urban talált emlékei. Igaz, hogy ezek "csak" 6000 évesek, azonban ezek olyan emlékek, melyek finn-ugorságba nem illeszthetők.

Az orosz tudomány kétségtelennek tartja finn-ugor származásunkat, mi a cári idők hagyatéka.

A finn-ugor elmélet Németországban született. Talán nem is annyira tudományos meggyőződésből, mint inkább török multunknak lerombolása kedvéért. Egyedüli módja volt néhai discsőségünk kisajátítására irániak (áriák) számára. A néhai szentpétervári akadémián mindig nagyszámban működtek német tudósok. És bármennyire is nagy tudásuak legyenek német tudósok, politikai céljaikról sohasem feledkeznek meg és a finn-ugor elméletnek elterjedése is, alighanem ilyen politikai cél eredménye. Meggyőződésem, ~~hogy~~ hogy eredetünket a Sárga folyó környékén és attól lefelé, Kínának északi részében kell keresni, mely pedig kivülesik a finn-ugor területeken. Azonban ezekre tökéletes választ csak akkor kapunk majd, mikor Kína is ugyanolyan iparkodással fogja feltárni területeit, milyennel Oroszország teszi. Arra pedig egyelőre kevés a kilátás.

László könyvének van azonban, a magyar mult szempontjából két egészen különös értéke meg érdekessége. Nyelv, koponyaformák, leletek adta valószínűségek alapján a honfoglalókat két külön népből összeállítotttnak látja. Mivel nem mond mást, mint az előbbieken, történelmi adatok alapján állítok. Második érdekessége, hogy 21-ik oldalán felveti, vajon ne higgyünk-e a szláv krónikáknak, melyek honfoglalásunkkor egy fekete meg egy fehér Magyarországról beszélnek, vagyis kettőről. Így nem tudja, hogy ezt

nemcsak a szláv, de ugyanugy a nyugati krónikák is írják. Azok pedig egykorúak is. Nem tudja, hogy Biborban született Konstantin is két Magyarországról ír. Es annyira lenézi krónikáinkat, hogy szavaikkal ezt kifejező részét is semmibe veszi.

Nem tudja, mert mint régész, történelmünket csak könyvekből ismeri. Könyveinket pedig nem az igazság, hanem a Legenda Minor alapján írták.

A két honfoglalás eltüntetése mások kezébe adja azt a multat, mely mienk, nekünk jár, dicsőségével együtt.

Igy ki a Legenda Minor alapján áll, hazánk ellensége és valószínű hogy az Archaeologia Lászlót a finn-ugor elmélettől is elfogja tértíteni.

Mennyire bomlasztólag hatott a Legenda Minor hamisítvány, bizonyítja Padányi Viktornak Buenos Airesben most megjelent "Dentumagyarja" könyve is. Ahogy László Gyulának, Padányinak is tudományos munkássága fedette csak fel, hogy honfoglalásunkat két különböző magyar nép közösségének köszönjük. És ahogy László elől, Padányi elől is egyedül a Legenda Minor fedte el azt, mit ugyanugy írnak meg nyugati mint szláv krónikák és forgatta ki mit Biborban született Konstantin meg krónikáink egyezően írnak, hogy végül Padányi egy általa kitálatott turáni néppel töltse be az így támadt ürt.

Koronát arra a történetíráásra, melyet a Legenda Minornak köszönhetünk, az a tanulmány helyez, mely az egykoru Biborban született Konstantin adatait hamisaknak nyilvánítja, egyszerűen, mert állításai nem egyeznek azokkal a teóriákkal, melyeket írójuk ma talált ki...

- - - - -

Krott osztrák erdész, kit 141-ik oldalomon a 17-ik jegyzetben említék, élelményeit ro-

zsomákkal könyben is kiadta. Mint egyéni vállalkozást létesített Finnországban egy nemzeti ~~zati~~ parkot, melyben odatelepitett vadállatok szabadon éltek s melybe szerzett rozsomákat is. Vállalkozása anyagi okokból nem sikerült, de a lakosság ellenkezésével is küzdenie kellett. Atment Svédországba, hol sikerült az állatvédő egyesület támogatását megszereznie s hol az gazdag. Sikerült-e rozsomákat megszelídítenie? Vagy nem sikerült? Nehéz könyvből megállapítani. Bizonyos, hogy kicsikorukban úgy követték mint kutyák és ölébe másztak. Azonban már Bréhm megírja, hogy kicsikorban rendkívül kezesek és ragaszkodók, később azonban elvadulnak. Ugyanakkor pedig mikor Krott rozsomákjai érett korba kerültek, ott hol odáig rozsomások sohasem voltak, egyszerre kezdtek olyanok állatokat ölni. Egyetlen nyájból pl. 7-et egyszerre. A lakosság Krott állatait vádolta, ki azonban védekezik és tagadja. És hogy idegen, odavándorolt rozsomások terhére írhasssa a pusztítást, hivatkozik pl. fák tetején talált éléstárakra. Hust azonban fákön kizárólag pardu macskák szoktak elrejteni, milyen a hiúz is, mely ott honos. És ahogyan lehet fogságban élő oroszlanok alapján a szabadonélők szokásait megállapítani, nem lehet rozsomákokét sem és Krott azt teszi.

Állatboldogító vállalkozása ugyanazzal az eredménnyel járt, melylyel minden boldogító vállalkozás, úgy embernél mint állatnál. Sokkal több hátrányt okoz mint előnyt és a lakosság dühe elpusztította állatait. Nem lévén állat, elmaradt az állatvédő egyesület támogatása és Krott visszament Ausztriába. Bár ferde fogalmakat terjeszt könyve mégis szép sikert ért el. Az eredeti svédből franciául is kiadták.

TARTALOMJEGYZÉK.

Ernyey József	2.
Előszó	6.
Kiforgatott tények	10.
A Turul	52.
Honfoglalásunk	64.
Zárszó	74.
Rövidítések	92.
Kutatók: Előszó	94.
Kiforgatott tények	105.
A Turul	140.
Honfoglalásunk	153.
Zárszó	156.
Bibliografia	158.

É r t e l e m z a v a r ó s a j t ó h i b à k.

28 o., alulról 4-ik sor helyesen:

hadjáratban egy "Kuzsan." nevű "fehér" magyar

32 o. 23-ik sor: 13-ik századot

34-ik o., 17-ik sor: 16-ik században

41 o. 2-ik bek. 11-ik sor:

Vajk nevű fiát a kereszténység keleti

43 o. 3-ik bek. 3 sor: átadásából

83 o. 3-ik bek. 5-ik sor: Mária Terézia helyett

Ferenc császárt írni

115 o. 1-ső bek. elé írni: 24/

139 o. 2-ik bek. 13-ik sor garncia helyett francia

143 o. 1-ső bek. 25-ik sorban feketéké helyett:

fehéreké

Függetlenül egymástól, három munka fekteti le a tényt, hogy a honfoglalásban két különböző magyar nép vett részt. De míg László Gyula "Őstörténelmünk legkorábbi szakaszai" könyvében ezt csak mint megszívleendő tényt veti fel, Padányi Viktor Dentumagyaraiá könyvében egy bizonyító anyag nélküli feltevással iparkodik ezt a történelmünkben levő ürt betölteni, addig ez a munka a kérdésnek bizonyító anyagát sorakoztatja fel, mi azután megoldást is nyújt. László és Padányi munkáival csak ennek a könyvnek befejezése után ismerkedtem meg, de előzetes ismeretük esetén sem jutottam volna más megállapításokra, mint melyeket munkám tartalmaz.

Ez a munka távolról sem akar pontot tenni megállapításai után. Sőt! Történelemben nincsenek végleges megállapítások. És mert nincsenek, nincsenek "tulhaladottak" sem. Kifejezés, melylyel szeretnek élni kik írásaiknál akarják megállítani az idő kerekének forgását.

1965 január hó 21.

Idestova két hónapja könyvem megjelenéséről közzétett értécsítésem már eljuthatott a legtávolabbi, tengerentúli világrészekbe is. Köszönöm olvasóimnak azt a meleg fogadást, melyben részesítették és jól esett számtalan szép elismerésük.

Lapjaik hazafias érzésű része meleg szeretettel emlékezett meg róla. Elhallgatták mindazok a lapok, melyek pártpolitikai avagy egyházi érdeket, hazafiság elé helyeznek. Elhallgatták annak ellenére, hogy, ha találhatnak reá módot, a nem nekik aláfekvő irodalmat erősen támadják. Nagyon fájjalom a kritika teljes elmaradását, mert hiszen az az egyedüli módja esetleges tévedések kiigazítására és jóvátételére. Es senki se csalhatatlan.

Kaptam azonban igen értékes adatokat. Mind között legértékesebb Molnár professornak, már említett közlése a turcilingekről. Vagyis arról, hogy már a 8-ik század közepén Paulus Diaconus longobard történelemíró foglalkozott néhai felvidékünk türkjeivel, mint Attila népével.

Dr. Sánta Gábor, Klagenfurtból hívta fel figyelmemet a mongolok titkos történetének, Erich Haenisch fordításában, Lipcsében 1948-ban megjelent művére. Annak 6-ik oldalán látom, hogy Gingis khán Menen nevű öse, tudunak nevezte magát. Vagyis hasonlatosan a Divékhez, a "tudun" szó ugyanugy szerepelt méltóság, mint személynévkép, mégis azzal a külömbiséggel, hogy míg tudun csak Turánban, Divék világszerte. Szintén igen értékes adat. Kovarczy István közli Svédországból, hogy 1949-ben együtt volt Hómannal a győjtőfogház betegszobájában, ki sohasem engedett finnugor elméletéből. Így az az állítás melynek 96-ik *Adat* adok szót téves.